

*„Kisgyermekem csak nézzél szerteszét!
Éretted van itt minden, ami szép.”
(Várnai Zseni)*

CSEMETEKERT NAPKÖZI OTTHONOS ÓVODA ÉS KONYHA PEDAGÓGIA PROGRAM

Készült:

*Tevékenységeközpontú Óvodai Nevelési Program Adaptálásával
1999.*

Átdolgozva: 2013.

Módosítások: 2018. szeptember 1.

Módosítások: 2024.01.01

A programot az intézmény vezetője és az óvoda nevelőtestülete nyújtotta be.

A helyi nevelési programot szakértette:

Balázs Klára szakértő

A programot szerkesztette:

Pintér Mihályné

Napközi Otthonos Óvoda, Galgahévíz

A program elkészítésében részt vett:

Óvodánk nevelőtestülete és a

Galgamenti Nép főiskola titkára

Összeállította:

Bagóné Darnyik Anikó

Pintér Mihályné

Vanóné Varga Judit

Deme Tünde

Farkas Györgyné

Nagy Róbertné

Óvári Mihályné

Uhljár Pálné

S. Nagy Andrea

A címlapot készítette:

Paraszkay Sára pszichológus

Készült:

Galgahévíz, 1999.

A programot az intézmény megbízott vezetője és az óvoda nevelőtestülete dolgozta át a törvényi változások és az aktualitásoknak megfelelően.

Darnyik Anikó	megbízott vezető
Kovácsné Darnyik Artemisz	óvodapedagógus
Kovácsné Kolesza Andrea	óvodapedagógus
Óvári Mihályné	óvodapedagógus
Pázmándi Erzsébet	óvodapedagógus
Pintér Katalin	óvodapedagógus

A programot az intézmény megbízott vezetője és az óvoda nevelőtestülete dolgozta át a törvényi változások és az aktualitásoknak megfelelően.

Kiegészítés: A pedagógiai programunkat az intézmény honlapján is nyilvánosságra hozzuk. Ugyanakkor nyilvános a szülők számára is. A 20/2012 (VIII. 31) EMMI rendelet 82. § (2) alapján.

Darnyik Anikó	megbízott óvodavezető
Kovácsné Darnyik Artemisz	óvodapedagógus
Kovácsné Kolesza Andrea	óvodapedagógus
Óvári Mihályné	óvodapedagógus
Pintér Katalin	óvodapedagógus

A programot az intézmény megbízott vezetője és az óvoda nevelőtestülete átdolgozta a törvényi változások és az aktualitásoknak megfelelően.

Kiegészítés: A pedagógiai programunkat az intézmény honlapján is nyilvánosságra hozzuk. Ugyanakkor nyilvános a szülők számára is. A 20/2012 (VIII. 31) EMMI rendelet 82. § (2) alapján.

Darnyik Anikó	megbízott óvodavezető
Gregus Andrea	óvodapedagógus
Kovácsné Darnyik Artemisz	óvodapedagógus
Kovácsné Kolesza Andrea	óvodapedagógus
Óvári Mihályné	óvodapedagógus
Pintér Katalin	óvodapedagógus
Sima Franciska	óvodapedagógus

Tartalom

BEVEZETŐ	9
<i>Gyermekképünk</i>	10
<i>Óvodaképünk</i>	11
1. AZ ÓVODA JOGI STÁTUSZA, ADATAI	12
2. HELYZETKÉP AZ ÓVODÁNKRÓL.....	13
2.1. FÖLDRAJZI-TÖRTÉNELMI ADATOK.....	13
2.2. ÓVODÁNK KÖRNYEZETE.....	14
2.3. AZ ÓVODA SZEMÉLYI FELTÉTELEI.....	15
2.4. AZ ÓVODA TÁRGYI FELTÉTELEI.....	16
3. AZ ÓVODA ALAPVETŐ CÉLJA, FELADATA	18
4. AZ ÓVODAI NEVELÉSÜNK RENDSZERE	26
4.1. A FEJLESZTÉS TARTALMA.....	27
4.1.1. Játék és tanulási tevékenység	27
4.1.2. Társas és közösségi tevékenység.....	29
4.1.3. Munkatevékenység.....	30
4.1.4. Szabadidős tevékenység	31
4.2. KOMPLEX FOGLALKOZÁSOK RENDSZERE	32
4.2.1. A társadalmi érintkezést megalapozó komplex foglalkozások.....	32
4.2.2. A társadalmi gyakorlat belső összefüggéseit tükröző komplex foglalkozások	33
tevékenységek biztosítása.....	34
4.2.3. Az egyén társadalmi feladatait tudatosító, képességeit fejlesztő ismeretek, tevékenységek	39
4.3. A NEVELÉS TERVEZÉSE, IDŐKERETEI ÉS GYAKORLATI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI	40
A napirend általános időkeretei 10 órás óvodai nyitva tartásunk esetén:.....	41
4.4. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA.....	43
4.4.1. A gyermek egészségének védelme, edzettségének biztosítása	45
4.4.2. Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés.....	46
5. AZ ÓVODÁNK KAPCSOLATRENDSZERE.....	48
5.1. AZ ÓVODA ÉS A CSALÁD.....	48
5.2. AZ ÓVODA ÉS AZ ISKOLA	50
5.3. AZ ÓVODA ÉS A KÖZMŰVELŐDÉSI, EGÉSZSÉGÜGYI, SZAKMAI INTÉZMÉNYEK.....	51
5.4. AZ ÓVODA EGYÉB KAPCSOLATAI	53

6.	AZ ÓVODA EGYÉB SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI	54
6.1.	<i>GYERMEKVÉDELMI MUNKA AZ ÓVODÁBAN.....</i>	<i>54</i>
	<i>Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése.....</i>	<i>55</i>
7.	AZ ÓVODÁBA ÉS AZ ISKOLÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI.....	59
7.1.	<i>AZ ÓVODÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI.....</i>	<i>59</i>
7.2.	<i>AZ ISKOLAÉRETTSÉG KRITÉRIUMAI.....</i>	<i>61</i>
8.	ÓVODÁNK ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE.....	62
8.1.	<i>SZAKMAI DOKUMENTUMOK</i>	<i>62</i>
8.2.	<i>ÓVODAPEDAGÓGUSOK, TECHNIKAI, DOLGOZÓK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE</i>	<i>63</i>
8.3.	<i>A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELLENŐRZÉSE, VIZSGÁLATA.....</i>	<i>63</i>
9.	ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉS	64
10.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	65

BEVEZETŐ

Óvodánk Pedagógiai Programját munkatársaimnak, a szülőknek, a fenntartónak, valamint az alsó tagozatos tanítóknak ajánlom.

A napraforgó szimbólum óvodánk sajátos egyéni arculatát jelképezi.

*„Mindennapjainkat a szeretet,
vidámság, a világ sokszínű
szépségének megismerése, az új
ismeretek iránti vágy jellemzi.”*

Az elmúlt évek innovációs törekvései mélyreható, sokrétű szakmai változásokat indítottak el. Helyi adottságaink lehetővé tették a néphagyomány előtérbe helyezését. Tevékenységeinket az évszakokhoz, ünnepkörökhöz igazodva végezzük.

Nevelőtestületünk nyitott az új pedagógiai irányzatok iránt, így különböző tanfolyamokon, tapasztalatszerzések során egyre több új módszertani eljárásokat ismerünk meg, melyeket a gyakorlatban is alkalmazunk.

Óvodapedagógusainknak a legfontosabb a szeretetteljes, családias óvodai légkör kialakítása, a gyermekek egyéni képességei szerinti nevelése, ez által a „másság” elfogadása.

Óvodánk pedagógiai programja adaptált Fábián Katalin „Tevékenységek központú nevelési program”-ja alapján.

A program minden szerkezetű óvodai csoportra alkalmazható, figyelembe véve a szülők igényeit, az óvodába jelentkező gyermekek életkorát.

Galgahévíz, 2013.

.....
megbízott óvodavezető

Gyermekképünk

Tevékenységek központú óvodai nevelésünk az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A gyermekek és szülők kívánságát, elégedettségét mérlegelve, a gyermekek érdekeit figyelembe véve alakítjuk életünket.

A gyermeket önálló személyiségnek fogadjuk el, akik saját ritmusukban fejlődnek. A törődő gondoskodás nyomán megtanulják saját szükségleteik kielégítését.

Segíteni kell önmaguk megismerésében, fontosságának megtalálásában. Minden gyermek őszinte légkörre és bizalomra vágyik.

Célunk, hogy a gyermekek az óvodai élet mindennapi kalandjai során társaival, a felnőttekkel, környezetével szemben váljanak:

- Képesse a szeretetre, érzékeny, őszintévé
- Birtokában legyenek olyan képességeknek és készségeknek, melyek lehetővé teszik számukra a világ dolgaiban való eligazodást
- Tudjanak kapcsolatokat teremteni, jól kommunikálni
- Éljenek harmóniában környezetükkel és önmagukkal
- Nyitott személyiségűvé és toleránssá váljanak

Óvodaképünk

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik évétől az iskolába lépésig.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés pszichikus feltételei.

Óvodai nevelésünk célja, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkentését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is). A gyermekek élmény-gazdag környezetben az egyéni fejlődési ütemük tiszteletben tartásával önálló gondolkodású, autonóm személyiségekké válnak.

Nyugodt, érzelmi biztonságot nyújtó, családi légkör megteremtésén keresztül, a gyermekek meglévő tapasztalatainak felhasználásával tovább alakítsuk személyiségüket, társas kapcsolataikat, viselkedési szokásaikat, nyelvi nevelésüket az integráció lehetőségének biztosításával.

Olyan magatartásforma kialakítására törekszünk, amely a környezet iránti érzékenységekben teljesebbé válik. Biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését a más társadalomból, országból érkezett gyermekek integrálása esetén.

Gyermekekörzpontúság, élményre épülő játékkörzpontúság, kommunikáció, szociális érzékenységre nevelés.

Mind ez a gyermekek sokszínű tevékenységeinek biztosításával kívánjuk elérni, egy olyan nevelési rendszerben, melynek feltétele a gyermek életkori sajátosságaihoz igazodó optimális környezet.

1. AZ ÓVODA JOGI STÁTUSZA, ADATAI

A Galgahévíz Község Önkormányzat Képviselő-testületének a 25/2009.(V.26).sz. határozatával kiadott és 60/2009.(IX.08).sz. határozatával kiegészített és a 45/2012. (VI.19). sz. határozatával módosított **Galgahévízi Csemetekert Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha** alapító okiratát a **65/2012. (IX.13).** sz. határozatával módosítja, s annak alkalmazását 2012. szeptember 17-től engedélyezi. Módosítás: 2021.07.01.

Kiegészítés: 20/2012. (VIII. 31) EMMI rendelet alapján

Az óvoda neve: Galgahévízi Csemetekert Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha

Székhelye, telefonszáma: 2193 Galgahévíz, Fő út 104. Tel.: (28) 425-074

Az óvoda alapító okiratának száma: 49/2017

Az abban felsorolt tevékenységek:

Az óvodai ellátás, mint kötelező helyi önkormányzati feladat. A nemzeti köznevelésről szóló

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC törvény 4§1.1 pontja szerinti óvodai nevelés. Ellátja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI.tv.21§-a szerinti gyermekétkeztetést.

Az intézmény gazdálkodási jogköre: önállóan működő költségvetési szerv,

Az intézmény fenntartója: Galgahévíz Község Önkormányzata

A fenntartó címe, telefonszáma: 2193 Galgahévíz, Fő út 143. Tel.: (28) 460-041

Az óvoda befogadóképessége: 100 fő

Az óvodai csoportok száma: 4 csoport

Az intézmény főigazgatója: Darnyik Anikó (megbízott vezető)

2. HELYZETKÉP AZ ÓVODÁNKRÓL

2.1. FÖLDRAJZI-TÖRTÉNELMI ADATOK

Községünknek Árpád-kori emlékei vannak: a Nagyváradi Regisztrum 1214-ben említi településünket „hővíz” néven. Galgahévíz a Budapest-Hatvan vasútvonal mellett a Galga alsó folyásának jobb oldalán elhelyezkedő község. A fővárostól 40 kilométerre van, 2680 fős falu. A lakosság többsége mezőgazdasággal foglalkozik, de ez már főleg az idősebb generációt jellemzi. A fiatalok nagyrészt a fővárosban, vagy a környező településeken, kisebb rész vállalkozóként dolgozik falunkban.

A hagyományörzés és tisztelet nemzedékről nemzedékre száll, melyre programunkban mi is alapozunk.

A természeti adottságaink kedvezőek, változatosak domborzat és növényzet szempontjából is.

Kedvelt kirándulóhelyeink a Galga patak, a Bika tó, az erdő, a rét, a Szentandrás domb és az ÖKO-FALU.

Óvodánk története 1945-re nyúlik vissza, amikor Galgahévízen „menedékhelyet”, majd 1948ban nyári óvodát szerveztek apácák vezetésével. Az egész napos óvoda 1953-tól indult képesített óvónővel.

Jelenlegi épületünk 1928-ban épült, a hatvanas évekig iskolaként működött. A 85 éves régi épület a falu közepén található, tágas udvarral, zöld övezettel körülvéve.

2003-ban a XV. Falu ünnep keretében tartottuk meg névadónkat, amikor a galgahévízi óvodai nevelés 50. évfordulóját ünnepeltük. Ettől a naptól óvodánk neve: Csemetekert Napközi Otthonos Óvoda.

2006-ban az önkormányzat pályázat útján teljes körű felújítást végzett az épületben.

A 4 csoportban 100 kisgyermeknek biztosítunk második otthont.

Községünk minden kisgyermekét fogadni tudjuk, de a környező településekről is járnak intézményünkbe.

A családok mentális és szociális körülményei eltérőek. Élnek a faluban jó anyagi háttérrel rendelkező családok, mások napi megélhetési gondokkal küzdenek. Megváltozott a családok értékszemlélete, egyre inkább az anyagi értékek dominálnak. A szülők idejét és energiáját lekötí az anyagi biztonság megteremtése a család számára, s így kevesebb idejük marad örömteli, biztonságot adó, nevelő hatásokat biztosító együttes élményszerzésre, beszélgetésre, mesélésre. Óvodásaink egyre nagyobb arányban küzdenek magatartászavarral. A családok romló anyagi körülményei miatt fokozottabban előtérbe kerül az óvoda szociális funkciója. Nagyobb figyelmet kell fordítanunk a hátránykompenzálásra és az esélyegyenlőség kezelésére.

Nevelőtestületünk megérti az egyes családok gondjait, problémáit, igyekszik meggyőzni a szülőket az együttnevelés fontosságáról, a gyerekek számára pedig biztosítja az óvodai életben a családi, nyugodt, szeretetteljes, tevékeny légkört.

A társadalmi folyamatok nem kívánatos hatása, a családokban bekövetkezett funkcionális változások miatt a differenciált, egyéni foglalkozások kerülnek előtérbe mind a nevelőmunka, mind a szülőkkel való kapcsolatteremtés formájában.

A szülőkkel jó nevelői kapcsolat kialakítására törekszünk a gyermekek harmonikus fejlődése érdekében. Az együttműködés formái csoportonként különbözőek, a szülők igényéhez, érdeklődéséhez igazodnak. Arra számítunk, hogy a gyermekükért tenni akaró szülők azonosulnak programunk szellemével és együttműködve, jó szándékkal segítik munkánkat. Arra törekszünk, hogy kapcsolatunk oldott, kölcsönös bizalmat élvező legyen, melyet a közös programok, ünnepélyek, családlátogatások, nyílt-napok, fogadóórák biztosítanak. Számíthatunk a szülők együttműködésére, segítségére. Gyermekeink érdekében továbbra is a jó partnerkapcsolat fenntartására törekszünk.

2.2. ÓVODÁNK KÖRNYEZETE

A generációs együttélés egyre inkább háttérbe szorul, a gyermekek kertes családi házakban élnek szüleikkel. A nagyszülők mezőgazdasággal foglalkoznak, a szülők nagy része nem helyben dolgozik, így az óvodai ellátásra szinte minden családi igényt tart. Az utóbbi években egyre többen költöznek falunkba városokból, illetve más településekről, akik szintén igénybe veszik az óvodai nevelést.

Az óvoda gyermeklétszáma az utóbbi években az októberi statisztikánál 90 fő körül alakul, év végére a folyamatos feltöltődés miatt jellemzően 100 főre növekszik.

Az etnikai kisebbségű gyermekek létszámának alakulása

Szociális rászorultságtól függően támogatjuk őket (étkezési díjkedvezmény, ruha és játék adomány. Lehetőségünk van a 2.5 évet betöltött gyermekek fogadására, ezzel is segítve munkába állásukat. Óvodaköteles kortól minden cigány család gyermeke jár óvodába.

A **speciális problémák** (fogyatékoság) fejlesztését helyben oldjuk meg. Az esetekhez kapcsolódóan továbbképzéseken veszünk részt, és szakemberekkel tartjuk a kapcsolatot. Kiemelten kezeljük még az egészségügyileg veszélyeztetetteket (asztma, ételallergia). Az említett esetek éves szinten 6-7%-ra tehetők.

A fejlesztő pedagógiai ellátás biztosított a PSZSZ által. az Nkt. A BTMN gyermekek felzárkóztatása és képességfejlesztése helyben történik, SNI kóddal rendelkező gyermekek

esetén biztosítjuk a megfelelő szakembert. Amennyiben szükséges biztosítjuk az esetleges fokozott allergiás v. diabétesszel élő gyermekek ellátását.

Óvodánk nyitott, gyermekközpontú, szeretetteljes, családi légkörű. Gyermkeinket egyéni képességeiknek megfelelően neveljük, fejlesztjük. Mindent elkövetünk annak érdekében, hogy további tanításuk községünkben folytatódjon.

2.3. AZ ÓVODA SZEMÉLYI FELTÉTELEI

Intézményünkben összesen **20 fő** dolgozik.

<i>Az óvoda dolgozói</i>	<i>Jelenlegi létszám</i>	<i>A program megkívánta létszám</i>
Felsőfokú végzettségű óvodapedagógus	7	8
Középfokú végzettségű óvodapedagógus	-	-
Pedagógus asszisztens	2	1
Pedagógiai munkát segítő dajka	4	4
Élelmezésvezető	1	1
Konyhai dolgozó (szakácsnő + konyhalány)	4	4
Karbantartó	A karbantartói feladatokat az önkormányzat segítségével oldjuk meg.	

A középső és nagycsoportos beszédhibás gyerekekkel heti 1 alkalommal **logopédus** foglalkozik.

A gyermekcsoportokban dolgozó óvodapedagógusok munkáját a pedagógiai asszisztensünk és a dajka nénik segítik. Együttműködésük jó, a gyermekek érdekeit előtérbe helyező, segítő kapcsolat.

Évente egy alkalommal (év elején) munkatársi értekezletünk segíti az információk átadását, a felmerülő feladatok megoldását, az egyenletes munkamegosztást.

Pedagógusképünk:

*„Hajolj felém, tanulj meg engem.
Próbáld meghallani csepp hangomat,
hogy rám ismerj!”*

Óvodapedagógusaink szakmailag jól felkészültek, pedagógiai megújulásra törekvőek, folyamatosan képzik magukat. A pedagógusaink alapvető feladata a rábízott gyermekek. ÓNOAP szerinti nevelése, SNI gyermekek esetében az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembe vételével.

A szerzett ismereteket személyiségünk és a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően alkalmazzuk.

Házi hospitálások, illetve regionális továbbképzések során adjuk át tapasztalatainkat. Egymás munkáját megbecsüljük, értékeljük.

Pedagógusaink a pedagógiai programban és az intézmény működési szabályzatának megfelelően előírt pedagógiai és adminisztratív feladatait teljesíti.

A tevékenységközpontú óvodai nevelés adaptálásának indokai

Óvónői hitvallásunk, az óvodáskorú gyermek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve, fejleszteni, személyiségét kiegészítve és folytatva a családi nevelést, derűs, otthonos légkörben, amelynek megvalósulása folytán képessé válik a gyermek egyre tágabb környezetbe való zökkenőmentes beilleszkedésre. Ez a programunk közös pontja.

Az Alapprogram is kellő szabadságot biztosít az óvodapedagógus munkájában, ezzel a szabadsággal élve és a helyi sajátosságokat, lehetőségeket eddig is kihasználva és beépítve végezzük munkánkat, tág teret adva a gyermeki tevékenységnek, tevékenykedtetésnek és ezen keresztül a sokoldalú megismerésnek.

Ez a pedagógia rendszer, nevelés és gyermekközpontú, amely a tevékenységeken keresztül és a tevékenységek által történő nevelést tekinti alapvető feladatának.

A szülők tájékoztatása rendszeresen történik gyermekük fejlődéséről. Szóban szülői értekezlet és fogadóóra alkalmával, illetve az előzetes tájékoztatások alapján későbbiekben az OVI-kréta, szülők által is látható felületén keresztül.

2.4. AZ ÓVODA TÁRGYI FELTÉTELEI

Épület

Az óvodánk 1928-ban épült. A régi épületet a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve alakítottuk. Folyamatos, következetes munkával bővül, szépül intézményünk a fontossági sorrendnek megfelelően, lehetőségeinkhez mérten. 2006-ban teljes körű felújítás után a mai állapot van, természetesen azt az állagmegóvásnak megfelelően folyamatosan karban tartva.

4 csoportszobánk van, 3 helyiség területe 60 m², a negyediké 40 m².

A csoportszobákhoz 2 mosdó, és az öltözködést is biztosító széles folyosó tartozik.

A csoportszobák a gyermeklétszámnak megfelelőek, a mozgásigény kielégítése megteremthető. Berendezésük, bútorzatuk –az óvónői ötletességnek, leleményességnek

köszönhetően- esztétikus, dekoratív, jól szolgálja a gyermeki tevékenységeket. Óvodánk gáz-központifűtésű, csatornázott, szelektív hulladékgyűjtést végzünk.

Az önkormányzat által nyert energetikai pályázat során az épület külső szigetelése és napkorrektorok feltétele valósult meg.

A felújításkor lett egy tornaszobánk is, (amit főként a kisebb csoportok, de szükség szerint a nagyok is használnak). Az iskolai tornaterembe heti egy alkalommal a két nagyobb csoport testnevelés foglalkozáson vesz részt.

Kialakításra került egy orvosi szoba is, ahol szükség szerint a logopédus és a gyógygyógypedagógus is foglalkozni tud.

Óvodánkban főzőkonyha működik, mely a felújítás során kibővült, több raktárhelyiséggel és vizes blokkal, valamint ételmezésvezetői irodával és öltözővel is.

Eszközkészletünk az óvodai neveléshez megfelelő, a régebbi bútorzat állandó felújításra szorul, de folyamatosan cseréljük, bővítjük azokat is.

Udvar

Az óvoda udvara 2135 m², melyhez előkert és veteményes is tartozik.

Udvari környezetünket fák, bokrok ültetésével, az előkert és az ablakok virágosításával tesszük szebbé. Egészséges ivóvizet biztosít az artézi kút.

Az utóbbi öt évben előtérbe kerültek a többfunkciós, nagymozgást biztosító fajták beszerzése, melyekre pályázati pénzek, tavaszi vigasság bevételek, szülői támogatások nyújtottak fedezetet. Nyitott baba-házunk, árnyékos, homokos területeink vannak.

Az idén nyáron az önkormányzat segítségével kivettük a veszélyes fém játékokat és több előregeedett fát, bokrot.

Vásároltunk 2 új homokozót fa kerettel és szülői segítséggel felújítottuk a többi játékot, és füvesítettünk is. 2023 tavaszán készült el mezítlábas mendegélőnk.

Mindennapi élethez szükséges tárgyi eszközök

A csoportokban levő játékkészletünk kielégítő. Az óvónők leleményességgel, természetes anyagokkal, szülői segítséggel teszik otthonossá a belső tereket.

Szakmai eszközök vásárlásához a szűkös költségvetést pályázati pénzekkel szeretnénk kiegészíteni.

Az egyszerű körülmények ellenére vonzó, tiszta, esztétikus környezetben fogadjuk a gyerekeket.

Könyvtárunk munkánkhoz szükséges szakkönyvekkel és folyóiratokkal megfelelően ellátott. A csoportokban elhelyezett könyvespolcok felszereltsége kielégítő. A képeskönyvek, leporellók, kifestők, feladatlapok utánpótlása folyamatosan történik. Rendezvényeinket fényképeken és videofelvételeken örökítjük meg. Ezeket is itt őrizzük.

3. AZ ÓVODA ALAPVETŐ CÉLJA, FELADATA

Óvodánk a gyermek középpontba helyezését és az óvoda nevelési funkciójának kiteljesítését tekinti alapvető feladatának. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, a belső fejlődés –az érés- sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Az óvoda, nevelő intézmény, s mint ilyen, a gyermeki személyiség kibontakoztatására, nevelésére, fejlesztésére törekszik. Tehát nem csupán „megengedi”, hogy a gyermek fejlődjön, nem passzívan szemléli ezt a fejlődést, hanem lehetővé teszi, elősegíti azt, tudatosan tervezett, szervezett nevelési helyzetek megteremtésével. A tevékenységközpontú óvodai nevelés a 3-7 éves korú gyermekek szociális életképességét (életre nevelését) minden későbbi fejlődés alapjaként kezeli, a pedagógiai célok, feladatok centrumába tudatosan az együttműködési és érintkezési képességek fejlesztését állítja, azaz kooperációra és kommunikációra kívánja képessé tenni óvodáskorban a gyermekeket.

Cél:

- Az óvodába különböző szociális háttérrel bekerülő 3-7 éves gyerekek sokoldalú, harmonikus fejlesztése.
- A gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése, figyelembe véve az életkori és egyéni sajátosságokat, az eltérő fejlődési ütemet.
- Elősegíteni, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez viszonyítva fejlődjön és testi, szociális, értelmi érettségi terén is alkalmassá váljon az iskolai életre.

Feladat:

- Az óvodás korú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése kell, hogy áthatassa óvodai nevelésünk egészét.
- Ezen belül az egészséges életmód alakítása, környezettudatosságra nevelés
- Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés, nemzeti identitástudat erősítése
- Egészséges és biztonságos környezet biztosítása, ahol a gyermek testi szükségleteit, mozgásigényét fejleszti, egészséges életmódra szoktatja.
- Szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó családi, derűs légkör biztosítása, egymás tiszteletére, megbecsülésére, együttműködésre nevelés, ahol a gyermek erkölcsi tulajdonságainak pozitív irányú fejlődése várható.
- Változatos tevékenység biztosításával a természeti és társadalmi környezet megismerése, melyet áthat a hagyományápolás, az anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés, ismereteik bővítése, rendszerezése, a kreativitás fejlesztése.

A nevelési cél elérésének feltételei:

Programunk kitűzött nevelési célját a gyermek **szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek** figyelembevételével, a gyermek egyéni adottságaiból kiindulva lehetséges megvalósítani.

1. A szükségletek szerepe a nevelési cél elérésében

A gyermek, fejlődő személyiség, ezért a gyermek sajátos, életkoronként, életkori szakaszonként és egyénenként változó testi, lelki szükségletei vannak.

A szükségletek kielégítésében a gyermeki személyiség alakulásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van. A környezeti hatások közül a **Család** szerepe igen jelentős, hiszen a család az első szocializációs színtér, amely a kisgyermeket formálja. A családi hatások a legtöbb esetben nem tudatosan tervezettek, sokkal inkább jellemző rájuk, hogy spontán módon valósítják meg a „társadalomba való bevezetés” feladatait. Természetesen a különböző kultúrájú családok másként viszonyulnak a gyerekekhez, a gyerekeknek a családban elfoglalt helyéhez és más-más szerepet szánnak neki a családi életben belül. A családi nevelés mellett az óvodának igen nagy szerep van (lehet) az elsődleges szocializáció során. Az óvoda nagy előnye a családdal szemben, hogy a családnál tágabb, tagoltabb szocializációs előteret hozhat létre. Tudatosan alakítja, építi, kombinálja azokat a nevelő hatásokat, amelyekben az együttműködés és a társas érintkezés elemi formái integráns egységet, szerves, kölcsönös kapcsolatot alkotnak. Az óvoda tehát nem a spontán szocializációnak a színtere, ahol az elemi kooperációs és kommunikációs formák tudatos kibontakozása folyik. Az óvodáskorú gyermekek érzelmi állapotát, befolyásolhatóságát nagymértékben az a családi atmoszféra határozza meg, amelyben élnek. Az érzelmi alapigények kielégítése (pl. biztonságérzet, védettségérzet) a feltétele annak, hogy a gyermek környezete iránt érdeklődést mutasson, kezdeményezzen, más emberekhez is kötődjön. Az óvodapedagógus nagyon eltérő érzelmi kíváncsiságokkal találkozhat.

Az óvodában a gyermek egyéni igényeit megértéssel fogadni és empátiakészséget mutatni ugyanúgy hozzátartozik az érzelmi neveléshez, mint a kiegyensúlyozott, harmonikus alaphangulat kialakítása. Az olyan óvodai atmoszféra, amelyek sokoldalú érzelmi kifejezéseket és pozitív élményeket tesz lehetővé, hozzájárulhat a gyermek boldog alaphangulatának kifejlődéséhez és ezzel együtt a másik megértéséhez. Azok a gyermekek pedig, akik viselkedési nehézségekkel és zavarokkal küzdenek (agresszivitás, gátlás) különösen sok figyelmet és megértő nevelői magatartást igényelnek.

Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés feladatai

- A szeretet és kötődés képességének fejlesztése
- A mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének fejlesztése
- Az élménybefogadás képességének fejlesztése □ Az érzelmek kifejező képességének fejlesztése
- Az ösztönök és az érzelem irányításának fejlesztése
- Az érzelmi zavarok tompítása, leépítése

-Elősegítse a gyermekek erkölcsi fejlődését, közösségi együttműködését és elősegítse a magatartás szabályainak elsajátításának betartását.

A fejlesztés tehát azután kezdődik, miután a gyermek beilleszkedett a csoportba, jól érzi magát, alapvetően derűs, vidám légkör veszi körül, megismerkedett a felnőttekkel és a gyerekekkel, azaz bátran, biztonságosan mozog az őt körülvevő környezetben. A gyermekek gondozása és az óvodai nevelőmunka alapvető feladata: olyan sajátos, nevelési feladat, melynek színvonalas megvalósítása nemcsak a gyermek személyiségének fejlesztését alapozza meg, de lehetővé teszi annak a kedvező környezeti hatásnak a kialakulását, ami a gyermek további fejlődéséhez nagymértékben hozzájárul.

Az óvodapedagógus feladatai a gyermeki szükségletek kielégítésében:

- Az egészséges óvodai környezet megteremtése
- A nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása
- A gyermek megfelelő gondozottságának biztosítása
- A gyermek alapvető fizikai szükségleteinek kielégítése
- A gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő- és szükség esetén más szakemberek- bevonásával.

A beszoktatás

A gyermek egész későbbi óvodai életére kihat a beszoktatás minősége, ezért kell külön is foglalkoznunk vele. Nagyon sok türelmet, gyöngédséget és időt igényel a gyermekek beszoktatása. Ezért nem fogadjuk egyszerre új óvodásainkat. Mindenki számára megnyugtató a fokozatos és folyamatos beszoktatás. Így 2-3 új gyermekre kell fokozott figyelmet fordítani és jut időnk a többi gyermekkel való foglalkozásra is. Ilyenkor a gyermek és a szülő egyéni igényei szerint, először 1-2 órát, majd egyre hosszabb időtartamot tölt el a gyermek az óvodában eleinte anyukájával, később nélküle. Nincs szabály arra vonatkozóan, hogy meddig tartson a beszoktatás, de természetesen nem lehet túlzásba esni sem. Minden gyermek esetében egyénileg a szülővel közösen kell ebben a kérdésben dönteni.

Természetesen szem előtt tartva a már csoportba járó gyermekek érzésvilágát is. Azokon a napokon, amikor több új gyermeket is fogadunk, mindkét óvodapedagógus hosszabb ideig tartózkodik az óvodában. A beszoktatás alatt és utána is lehetővé tesszük, hogy

gyermekük kedvenc játékát behozhassa az óvodába. A csoportba járó gyermekeket is felkészítjük az újak fogadására, hogy minden tekintetben biztosítva legyen a szeretetteljes légkör és a jó hangulat az ismerkedés időszakában. A beszoktatás alatt nem kívánjuk meg egyetlen gyermekünktől sem, hogy bekapcsolódjon a csoportban folyó tevékenységekbe. Az önkéntesség a beszoktatás alatt hangsúlyos szabálya a gyermekkel való foglalkozásnak. Az utánzási hajlamra építve előbb-utóbb úgyis minden gyermeknél elérjük, hogy beilleszkedik a csoportba és bekapcsolódik a tevékenységekbe. A beszoktatás során kiépül a gyermekekben az a bizalom, ami később az óvónők, dajka és a gyermek aktív együttműködését meghatározza. A bizalom kiépítése a szülők irányába is rendkívül fontos. Éppen ezért jó, ha a beszoktatás előtt családlátogatáson ismerkednek az óvónők, a gyermek és a szülők.

A gyermek gondozásával kapcsolatos feladatok

A gondozás az óvodai nevelőmunkát megalapozó tevékenység, melynek feladatai részben átalakultak, pedig felerősödtek a társadalmi folyamatok hatására. Ma olyan jelenségekkel is találkozunk az óvodában, ami nem volt jellemző néhány évvel ezelőtt. (Nem megfelelően öltöztetett, vagy étkeztetett gyermek) a zavartalan fejlődéshez, az egészség fenntartásához, a betegségek megelőzéséhez a gyermekek fokozott gondozása elengedhetetlen követelmény. A gondozási feladatok végzése az óvodában dolgozó valamennyi felnőtt feladata, ami az óvónőt nem mentesíti a tényleges teendőktől, csupán arról van szó, hogy neki kell koordinálnia, megterveznie, átgondolnia a többiek munkáját is. Az óvodai környezet esztétikus, harmonikus és célszerű kialakítása a veszélyforrások minimálisra csökkentése, a napirend helyes kialakítása a gondozási feladatok végzését könnyíti meg. Az óvodába kerülő gyermek számára a környezetváltozás, az idegen emberek, új életfeltételek, a megszokott környezettől való elszakadás nagyon komoly nehézséget jelent. Ezek a bekövetkező változások az első időszakokban a gyermek pszichés és testi állapotában átmeneti zavarokat okozhatnak.

A gondozás, a gyermekkel való törődés az első kapocs, ami közel viszi a felnőttet a kicsihez, ami lehetővé teszi az átmeneti problémák kezelését. Az óvodának a gondozás olyan klasszikus feladata, amit nem adhat fel, amit nem hanyagolhat el, amit nem helyettesíthet mással. Szerintünk addig nem fejleszthető a gyermek, amíg nincs biztonságérzete. Ebből következően az óvodában leginkább azt kell biztosítani, hogy a gyermek kellemes, jó légkörben végezhesse a tisztálkodást, a WC használatát, az öltözködéssel és az étkezéssel kapcsolatos teendőket.

A napirendnek pontosan ezt a folyamatosságot és rugalmasságot kell tükröznie. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a gondozási teendők növekedésével számolunk.

Nem az a cél, hogy a gyermekek helyett, a gyermeket kiszolgálva mindent a felnőttek végezzenek el, hanem, hogy megtanulják önállóan ellátni magukat, amihez segítséget

nyújtanak a felnőttek. Fontos ezen a területen is a családdal való szoros együttműködés, egymás tájékoztatása és a rendszeresség mindkét fél részéről a gondozáshoz kapcsolódó szokások kialakítása érdekében. Az egyéni bánásmód, az egyes gyermekek sajátos igényeinek figyelembevétele a gondozás esetében is érvényesül.

Az egészséges életmódra nevelés feltételei és feladatai

Az egészséges életmódra nevelés mai életünkben félreértékelődött, fontossága hosszú távon meghatározza a felnövő gyermek önmaguk által kialakított életstílusát. Az egészséges életmód magában foglalja a környezettel való harmonikus együttélést, a természet szeretetét és védelmét. Ismert tény, hogy a mozgásöröm és a szellemi fejlődés egymással szoros kapcsolatban van. A gyermekek mozgásának fejlesztése örömforrás és alkalmas lehetőség az esetleges mozgáshibák korrigálására is. Az optimális mozgásfejlődéshez biztosítani szükséges a spontán mozgáslehetőségeket, mégpedig az egyéni sajátosságok figyelembe vételével. Ajánlatos tehát minden adódó lehetőséget kihasználni a nap folyamán mozgásra. A gyermekek napirendjét úgy kell összeállítani, hogy elkerüljük az egyoldalú terhelést, azaz lehetőleg felváltva biztosítsuk a mozgást és az üléssel járó tevékenységet. A mozgás és pihenés egyensúlyának biztosításával sikerülhet a gyermekek egyoldalú igénybevételét elkerülni.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek a szabad levegőn. A napfény, a víz, a levegő az eső is edzi, erősíti őket. Természetesen az időjárásnak megfelelő ruházatra van szükség kint az udvaron és bent az épületben is. Az udvaron nem csak játszani, étkezni, de nagyon sokféleképpen tevékenykedni is lehet. Biztosítanunk kell olyan megfelelő játékeszközöket, tornaeszközöket, építményeket, amelyek lehetővé teszik a gyermekek sokoldalú mozgásigényének kielégítését. Az egészséges életmódra nevelés nem csak az óvoda udvarának és épületének célszerű hasznosítását jelenti, hanem gyakori sétákat, kirándulásokat a szabad természetben, nagyobb füves réteken, dombokon, erőkben. Nekünk erre van lehetőségünk, hiszen környezetünkben ez adott (Bika-tó, erdő, ÖKO-FALU, Szentandrás domb, Galga-patak, rét) A természet szépségének élvezete, a szabad természetben való játék öröme, a mozgás szabadsága, a mozgást követő pihenés és nyugalom legbiztosabban vezeti el a gyermeket a természet szeretetéhez, védelméhez és a környezettudatos szemlélet és magatartás kialakulásához.

Az óvónő tudatossága abban nyilvánul meg, hogy gondosan megválassza a helyszíneket és felhívja a figyelmet a környezet megóvásának fontosságára.

A séták alkalmával, a párosával haladást csak addig követeljük meg a gyermekektől, amíg testi épségük megóvása igényli. Mindig legyen alkalom szabad, önálló mozgásra, futkározásra. A játék, a kirándulások célját és ezzel együtt időtartamát a gyermekcsoport életkori sajátosságaihoz igazítsuk. A szokásrendszer kialakításával azt kell elérni, hogy a tevékenységhez szükséges eszközök bármikor a gyermekek rendelkezésére álljanak és a tevékenységet magát ne korlátozzuk, vagy szabályozzuk be.

Az egészséges életmód szokásainak kialakítása magában foglalja az étkezések körülményeinek és esztétikumának biztosítását. A helyes táplálkozási szokások kialakításánál a rendszeresség az első szempont. Sajnos sok család életvitele éppen ezt a

rendszeres, időbeni étkezést nem biztosítja, ezért fokozottan figyelniünk kell arra a napirendben, meghatározott időintervallumon belül történjenek az étkezések. Az étkezések közbeni halk beszélgetés, zsongás megengedett a kulturált étkezési szokások elsajátítása pedig tovább fokozza az egész tevékenységhez kapcsolódó pozitív hatásokat. Mindez újabb adalék ahhoz, hogy a környezet hatásával nevelni tudjunk, hisz a példaadás a legerősebb nevelő erő!

A csoportok szokásrendszerének kialakítása

Az óvoda mindennapi életének zökkenőmentességét, harmonikusságát és nyugalmit biztosítja, ha megfelelő szokásrendszert sikerül kialakítani. A szokásalakítás hosszú, fáradtságos munka, ami olykor unalmasnak is tűnik, hiszen a jó szokásrendszer a mindennap gyakorolt cselekvések sorozatának állandó ismétlése. Azt azonban nyugodtan állíthatjuk, hogy a fáradtság később nagyon is megtérül a három-négy évig tartó óvodai nevelés során. A szokásalakításban is elsődleges maga a cselekvés, e tevékenység, ami az egész személyiséget fejleszti. A feladatmegoldás ez esetben is öntevékenységre és a gyermek aktív együttműködésére épül.

A szokásrendszer kialakítása az utánzáson és az ezzel összefüggő azonosuláson nyugszik. A szoktatás esetében tehát a példamutatásnak van kiemelt szerepe. Ez igazán egyszerűen belátható, hiszen köszönni, megtanítani gyermeket úgy lehet, ha az óvónő is köszön minden nap minden egyes gyermeknek. A szokásitanításnak azért is van jelentősége a személyiségfejlesztés szempontjából, mert egy általános tudatmentesítő szerepe van.

A jól kialakított szokások, melyek rendszert alkotnak, nem kívánnak akaratkifejtést a gyermektől és nem kell koncentrálni sem, hiszen automatikusan cselekszik a gyermek, amikor belép a csoportszobába és köszön, amikor belépés előtt megtörli a lábát, igényévé válik az étkezések előtti kézmosás stb. Természetesen ebben is nagyon nagy szerepe van a családnak is, nem csak az óvoda feladata ez!

A szokásrendszer kialakulásával a mindennapi cselekvések egy része gazdaságosabbá válik, kiküszöbölődnek a felesleges mozdulatok, mindenki számára egyértelmű keretet kap a napi óvodai élet.

A szokáskialakítás módja tehát: utánzás – ismétlés – tudatossá váló cselekvés

Azért tekintjük nagyon fontosnak a szokások és szokásrendszerek kialakítását, mert a csoport nyugalmit, derűs légkörét alapvetően befolyásolja a kialakított szokásrendszer minősége.

Erre építhető fel a harmonikus, kiegyensúlyozott tevékenységekkel teli napi óvodai élet.

A szoktatás szabályai:

- A szoktatáshoz teljes határozottság szükséges a nevelő részéről
- A szoktatás tökéletes beidegződést, begyakorlást jelent

- A szoktatás alatt nem tehetünk kivételt, nem lehet kihagyás, a szokás automatikussá válása érdekében
- A rendszeres odafigyelés, a szokás kialakításának folyamatában ne csupán figyelmeztetést főleg ne prédikálást, szidást jelentsen
- A pozitív példa, a pozitív motiválás és a tényleges cselekvés vezet a leggyorsabb eredményre. Az öntevékenység, az örömmel végrehajtott cselekvés itt is gyorsabbá és biztosabbá teszi a végeredményt.
- A szokások kialakítását mindjárt az első óvodai napon kezdjük
- A megvalósítás sikere a rendszeres napi gyakorlalon múlik
- A szoktatás során célokat tűzünk ki, feladatok elé állítjuk a gyermeket
- A végrehajtást ellenőrizni, értékelni szükséges. A követelésnél mindig vegyük figyelembe a gyermek adott lehetőségeit, konkrét helyzetét és életkori sajátosságait. Ne legyen túlzott az elvárásunk, de alultervezett sem!
- A szokáskialakítás gyors sikere a csoportban dolgozó óvodapedagógusok, dajkák munkájának teljes összhangjával érhető csak el, megfelelő családi segítség mellett.

A tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében:

A gyermek személyisége és a tevékenysége kölcsönösen egymásra hatva fejlődnek.

A gyermek, tevékenykedő lény. Személyisége komplex tevékenységek által fejleszthető a leghatékonyabban. A gyermeki tevékenység fogalma összefoglalható az alábbiakban:

- valamennyien belső szükséglet kielégítésének vagy belső követelmény teljesítésének eszköze
- képesség felhasználás, képesség fejlesztés eszköze

A nevelő hatás pedagógiai feltételei:

- a tevékenység pedagógiai előkészítése (ráhangolás, tudatosítás, stb) közös feladata az óvodapedagógusnak, dajkának és az egész óvodai környezetnek
- a tevékenység pedagógiai megszervezése az óvoda dolgozói részéről nagy tapintatot igényel (semmit sem végezzünk el a gyermek helyett, de mindenben segítsünk, amikor arra szükségük van a gyermekeknek)
- a tevékenység pedagógiai értékelése ugyancsak alapvető feladata az óvoda pedagógusának. A siker, sikertelenség okai, a jól, vagy rosszul megválasztott

tevékenységi mód, az együttműködés megléte, vagy hiánya, stb, lehet az értékelés kiinduló alapja.

Az óvodapedagógus feladatai a tevékenységek megszervezésében

- Biztosítani minél változatosabb, többfajta tevékenység egy időben történő gyakorlásához a megfelelő feltételeket (idő, hely, eszköz, ötletek)

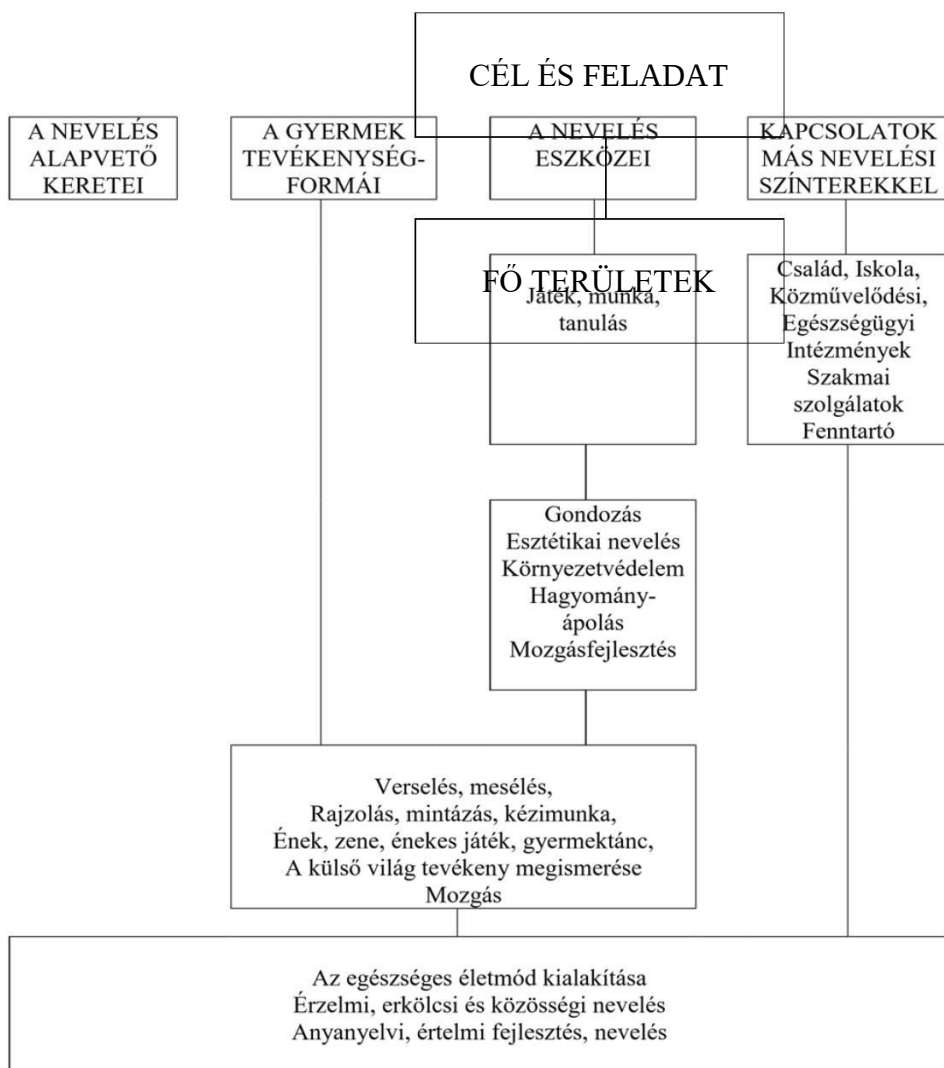
A tevékenységek megszervezésében támaszkodjon a gyermekek tapasztalataira, a gyermekek aktuális élményvilágára

- Élmények nyújtásával segítse elő a minél sokrétűbb és minél komplexebb tevékenységformák kialakulását az óvodai csoportban

Az óvodapedagógusok feladatai a képességek fejlesztésében

- Folyamatosan biztosítsa a gyermekek számára a képességek kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlásának lehetőségeit
- A folyamatos megfigyelés útján alkosson tiszta képet a gyermek meglévő képességeiről. Ennek ismeretében törekedjen a képességfejlesztésre.
- A kiemelkedő képességű és a részképességek fejlődésében elmaradott gyermekekre egyénre szabott fejlesztési terv alapján gyakoroljon hatást, segítse elő felzárkóztatásukat
- Gondoskodjon a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakozásáról, figyelembe véve egyéni képességeit, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel egyénileg is foglalkozik, együttműködik a szükséges szakemberekkel, segíti a tehetségek kiteljesedését, illetve nyomon követi fejlődésüket.

4. AZ ÓVODAI NEVELÉSÜNK RENDSZERE

4.1. A FEJLESZTÉS TARTALMA

A célhoz történő eljutást a nevelésen belül a négyes feladatrendszer segítségével foglaljuk keretbe és tervezzük meg.

A négyes feladatrendszer elemei:

1. Játék és tanulási tevékenység
2. Társas és közösségi tevékenység
3. Munkatevékenység
4. Szabadidős tevékenység

Egymást áthatva érvényesülnek és valamennyien együtt jelentik az óvodáskorú gyermek nevelésének tartalmát.

A gyermek életmegnyilvánulásaiban soha sem különülnek el a különböző tevékenységek csak komplex módon, egymást kiegészítve jelennek meg.

4.1.1. Játék és tanulási tevékenység

*„A játék az ember legsajátosabb
de nem csak rá jellemző
tevékenysége.*

Az ember egész életét végigkíséri.

*Aki nem tud játszani, az elvesztette önmagát és a
világ megismerésének lehetőségét.”*

(Almási Miklós)

A játék az óvoda gyermek alapvető tevékenysége – az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Ezen belül lehet a legtöbb ismeretet közvetíteni a környező világról a kisgyermek felé.

A játék olyan komplex tevékenységforrás, melyet tudatosan kell felhasználnunk a nevelés folyamatában céljaink eléréséhez. A játéktevékenységet tágan értelmezzük, nemcsak a tárgyi, manuális vagy mozgáshoz kapcsolt tevékenységet ismerjük el, hanem a „szellemi alkotást” is tevékenységként fogjuk fel. A gyermek gondolatban megalkotja, kitalálja a játék szereplőit és bármilyen eszközzel vagy tárggyal helyettesíti azokat. Nagyon fontosnak tartjuk olyan hangulatok, ingerek, tárgyi lehetőség megteremtését, melynek hatására a gyermekek spontán játéka, tevékenysége önmagától beindul.

Jót és jól játszani, ez a gyermek dolga az óvodában.

Az óvodapedagógus feladata megfigyelni a gyermek játékát, felhasználni azt saját nevelési céljai elérése érdekében és szükség esetén indirekt módon befolyásolni.

A lényeg, hogy ismerjük a gyermek életét, élményeit és építsünk rá a nevelőmunka megtervezésekor. Fontos, hogy a gyermekek élményeiket tevékenységekben éljék meg.

A játék kicsiben maga az élet: az, amit a gyermek felfog és rekonstruálni képes az őt körülvevő világból. Éppen ezért az életre nevelés is a játékból indul ki és a játék által teljesebbé válik.

Nemcsak mi irányíthatjuk a gyermeket – ő is hat ránk aktívan és kölcsönösen. Ehhez óvónői önállóság, rugalmasság, döntési képesség, helyzet-felismerési képesség szükségeltetik.

Alapelvünk, hogy minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítsunk a gyermeknek az elmélyült játékra.

Az óvodapedagógus feladatai a játékkal kapcsolatban:

- Nyugodt légkör biztosítása
- Elegendő idő és hely biztosítása
- Szükséges eszközök folyamatos biztosítása
- Ötletek, lehetőségek, helyzetek teremtése
- Közös élményszerzési lehetőségek kihasználása
- A gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása
- Szükség esetén együttjátzás a gyermekkel

A játék és tanulás teljes mértékben összekapcsolódik óvodáskorban. Játék közben szinte észrevétlenül tanul. Ez az óvodai tanulás legfontosabb színtere. Itt a motoros, a szociális és a verbális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg. Ami a gyermek személyiségében nyomot hagy, az mind tanulás.

Legfőbb célkitűzésünk, hogy egyszerre egy időben kevesebbet, de minőségben és használhatóságban mégis több ismeretet kapjanak a gyermekek. Komplex foglalkozások rendszerén keresztül az, ami számára a világból megismerhető, befogadható ismeretet, tapasztalatot jelent. Azok az ismeretek, melyeket óvodáskorban szereznek a gyermekek, hatással lehetnek az iskolai tanuláshoz való viszonyukra is. Kialakulnak az örömteli tanulás csírái.

A cél, hogy képességeinek megfelelő színvonalú feladatok elé állítsuk a gyermeket. A követelményeket a gyermek egyéni adottságainak figyelembevételével kell meghatározni.

Az óvodapedagógus feladatai a tanulással kapcsolatban:

- Értelmi képességek fejlesztése
- A gyermek kíváncsiságának kielégítése
- A gyermekek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Olyan tulajdonságok kifejlődése a gyermekekben a játék folyamán, ami később a társadalomba való beilleszkedést nagymértékben elősegíti.
- Kialakul a társakkal való együttjátszás, a játékon belüli önállóság, a másik játékának tiszteletben tartása.
- Kialakul a kezdeményező képességük, mellyel másokat képesek mozgósítani, az alá-fölérendeltségi viszonyokat önkéntesen tudják alakítani.
- Megfelelnek az iskolaérettség kritériumainak.

4.1.2. Társas és közösségi tevékenység

A gyermekekkel szemben támasztott két fő követelmény: tanuljon meg másokkal érintkezni és együttműködni, vagyis kooperálni és kommunikálni. A társas és közösségi tevékenységek folyamatos ismétlődése rendkívül fontos az életre nevelés szempontjából. Erre jó lehetőségek: az évszakokhoz kötődő ünnepek, ünnepélyek, születésnap-i köszöntések, beteglátogatások, óvodai bábelőadások, színházlátogatások, kirándulások.

A jó közösséget mindig egyéniségek alkotják, akik akaratukat, vágyaikat képesek a közösségen belül is megvalósítani. Fontosnak tartjuk az alkalmazkodást, a másság elfogadtatását. Igyekszünk a gyermek személyes ismertében egyéniségükből legtöbbet kihozni, úgy, hogy az jó hatással legyen a közösségre is. (anamnézis vezetése)

A társas és közösségi kapcsolatok kialakítása a teljes nevelési folyamatot átfogja.

A társas kapcsolatok, a közös munka, az együttjátszás, együtt ünneplés a komplex foglalkozások rendszere – az együvé tartozás érzését erősíti.

A lényeg, hogy a tevékenykedtetés sokszínű és hangsúlyos legyen, melyet közös élményszerzés előz meg. A helyes szociális viselkedés megtanulásának színtere a teljes óvodai gyermekközösség. Az óvónő vegye figyelembe a gyermek kívánságait, igényeit, mint ahogy a gyermektől is elvárja a szokások, szabályok betartását.

Kiemelt időszak, amikor a kisgyermek óvodába kerül. Szeretettel és türelemmel fordulunk az újonnan óvodába kerülő gyermek felé. Elegendő időt adunk a beszoktatásra, szinte mindig a szülővel együtt. A csoportok közti átjárhatóságot a testvérek számára biztosítjuk.

Az óvodába lépést segíti a 20 éve működő Baba-mama klub, ahová kéthetente jönnek a még nem óvodás kicsik édesanyjukkal együtt. Az óvónők játszanak a gyerekekkel, míg a szülők egymással megosztják a nevelési tapasztalataikat. Ezt gyakran segítjük szakemberek (házi orvos, védőnő, természetgyógyász, környezetvédő) előadásával.

A klub vezetője általában a leendő mini csoportot kezdő óvónőnk. Tapasztalatunk, hogy szívesen jönnek ezekre az alkalmakra, mert gyerekeik könnyen válnak óvodássá, az anyáknak pedig kikapcsolódást nyújt.

Az óvodapedagógus feladatai a társas, közösségi neveléssel kapcsolatban:

- Nyugodt, derűs, biztonságos, családias óvodai mindennapok megteremtése
- A felnőttekkel és a társakkal kapcsolatos viselkedési szokások kialakítása és gyakorlása
- A gyermekcsoporton és óvodán belül az együttjátzás, együtt ünneplés, együtt dolgozás képességének kialakítása és gyakorlása
- Konfliktusok kezelése

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Kialakul az együvé tartozás érzése a társas kapcsolatok, a közös munka, a közös játszás, az együtt ünneplés, a komplex foglalkozások rendszerében.
- Képesek a másokkal szembeni toleranciára.

4.1.3. Munkatevékenység

A munka az óvoda gyermek számára játékos jellegű, gyakran nem is választható szét a játéktól. Munkafajtáink: önkiszolgálás, naposság, a gyermekek saját személyével kapcsolatos feladatok, a csoport érdekében végzett tevékenységek és a kerti munka tényleges munkavégzése. Minden olyan munkát elvégezhetnek, amihez kedvük van és testi épségüket nem veszélyezteti. A munkavégzés során teljes önállóságot biztosítunk, és soha nem kényszerítünk feladatot a gyermekre. Ez rendszeres, folyamatos tevékenységet jelent, ami beépül az óvodai mindennapokba.

A munkafajták közül ki kell emelnünk az önkiszolgálást, a gyermekek önmagukkal kapcsolatos teendőit: testápolás, öltözködés, étkezés, környezetük rendben tartása. Ezeket a lehető legkorábbi időtől próbálják képességük szerint, önállóan végezni.

Fontos, hogy megtanuljanak önállóan dönteni, feladataikat egymás között megosztani.

A kerti munka, az élősarok kialakítása, az állattartás megfigyelése a családoknál igen jó lehetőség a természet, a környezet és az ember kölcsönhatásának megtapasztalására. Biztosítanunk kell a megfelelő mennyiségű és minőségű eszközöket, szerszámokat a munkavégzéshez.

A komposztálás, a szelektív hulladékgyűjtés megfigyelése elősegíti a környezeti tudatformálást. Tevékenyen részt vesznek az udvarunk, kertünk növényhulladékainak komposztba gyűjtésében, esetenként a konyhai hulladék bedolgozásában is.

A csoportokban keletkezett papírhulladékot külön gyűjtik.

Az óvodapedagógus feladatai a munkatevékenységgel kapcsolatban:

- Minden gyereknek biztosítson lehetőséget a munkavégzésre
- A munkaeszközöknek biztonságos, elérhető helye legyen
- A munkatevékenység a gyerekeknek örömforrás legyen
- Szülői szemléletváltás elindítása a gyerekek munkáján keresztül

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyerekek magukkal kapcsolatban minden teendőt – testápolás, öltözködés, étkezés, környezetük rendben tartása – a lehető legkorábbi időtől önállóan végzik.
- A munka megosztása során önállóan döntenek, feladatokat megosztják egymás közt. □ Ismerik a munkavégzéshez szükséges eszközök, szerszámok biztonságos használatát. □ Megismerik a munka társadalmi értékét, eredményét.

4.1.4. Szabadidős tevékenység

Megtanítjuk a gyermekeket arra, hogyan gazdálkodjanak az önmaguk számára felszabaduló, rendelkezésükre álló idővel és térrel.

A csoportszobákban a kuckósításhoz találnak eszközöket, tornaszereket szabadon használhatnak.

(Tini-kondi, body-roll, bordásfal, mászó fal, trambulín, akadálytornaszer, ugráló labda, tojás és óriáslabdák, Greiswald-féle tornaszer, Vesco téglák, karikák, labdák.)

A megfelelő paraván és bábok használatával bábozást is kezdeményezhetnek.

Szeretnénk elérni, hogy a gyermekek cselekvő, önálló egyéniséggé váljanak.

Adottságaink lehetővé teszik, hogy sok időt tölthessenek a gyerekek a szabadban. Udvarunk nagy és egybefüggő terület, a csoportok nem különülnek el. A gyerekek önállóan választhatnak játszóhelyet és társakat, az óvó felügyelet mellett.

A fedett részek (nyitott és zárt babakáz) megadják a barkácsolás, rajzolás, agyagozás kinti végzését is.

Az évszakok váltakozása bővíti a lehetőségeket: őszi levél, gesztenyegyűjtés, termésbáb készítés, jégdíszek, madárodú kihelyezés, hó festés, hó formázás, koszorúfonás, virágszövés, májusfaállítás, kerékpározás, nyomatkészítés, fára mászás, napfürdőzés, mezítlábaskodás, aszfaltrajzolás, focizás.

Az óvodapedagógus feladatai a szabadidős tevékenységek megszervezésében:

- Az óvónők egy-egy udvari területen együttjátszó kicsikre felügyelnek, évenként elkészített beosztás szerint.
- Folyamatosan bővítjük a felkínált tevékenységek listáját
- Egyszerű, óvónő és gyermek alkotta eszközökkel segítjük a gyermekek fantáziájának fejlődését
- A nap folyamán keressük és kínáljuk a lehetőséget, az egyéni képességek fejlesztésére, a differenciált gyakorlásra, a gyermekek egyéni kéréseinek teljesítésére
- A csoportszobákat alkalmassá tesszük műhelymunkákra (testnevelés, bábozás, szövés)

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

A kisgyermek cselekvő, önálló egyéniséggé válik, aki választani tud a felkínált szabadidős tevékenységek közül, képességeinek, érdeklődésének megfelelően.

4.2. KOMPLEX FOGLALKOZÁSOK RENDSZERE

4.2.1. A társadalmi érintkezést megalapozó komplex foglalkozások

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. A családban kezdődik, tehát a gyermek beszédkulturáját a családi háttér határozza meg. Ennek figyelembevétele elengedhetetlen a tervezés során. Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex folyamat, ami a nevelés egészében jelen van. Minden tevékenységet áthatva segíti a gyermek önbizalmának kifejlődését, szociális kapcsolatának kialakítását, és elősegíti a gyermek zökkenőmentes iskolai tanulásának megkezdését.

Tudatosan biztosítjuk, hogy nyugodt légkörben minden gyermek beszélhessen arról, ami érdekli, ami foglalkoztatja.

A várakozási időt mondókákkal, nyelvi játékokkal, találós kérdésekkel színesítjük, amit foglalkozáson, játékok közben már elsajátítottak.

A környezet példamutató, tiszta és szép beszéde mintát nyújt, ösztönzően hat a kisgyermek beszédére. Figyelnünk kell arra, hogy a gyermekek választ kapjanak kérdéseikre.

Dicsérjük, biztatjuk a bátortalan gyerekeket, beszédre serkentve őket. Odafigyelünk a beszédhibás, beszédgátlásos, beszédbeli elmaradással küzdőkre. Igénybe vesszük a

logopédus segítségét középső és nagy csoportban. Az általa alkalmazott fejlesztő játékok gyakorlását segítjük a rászorulóknál.

Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás – alkotóképesség – fejlesztése.

Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai az anyanyelvi, értelmi nevelés fejlesztésében:

- Beszélgetésre alkalmas nyugodt légkör megteremtése
- A beszédöröm, a folyamatos beszéd gyakorlásának biztosítása (képek az anyanyelvi neveléshez, fából betűkirakó, játékkártyák)
- Képesek legyenek másokat meghallgatni □ A gyermeki szókincs folyamatos bővítése
- Beszédértés, beszédtechnika fejlesztése
- A gyermeki kérdések inspirálása
- A könyvek nézegetésével az olvasás megszerettetése

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Gyerekeink szívesen és gyakran beszélnek, elmondják véleményeiket
- Bátran kérdeznek az őket érdeklő, foglalkoztató dolgokról
- Képesek másokat meghallgatni
- Fejlődik értelmi képességük, kreativitásuk

4.2.2. A társadalmi gyakorlat belső összefüggéseit tükröző komplex foglalkozások

A külső világ tevékeny megismerése

*„A gyermek nem tudja magát, csak
létét.*

Él, mert megadatott neki az élet.

Rajzolja maga köré a létet.

Építi maga köré a természetet.”

(Juhász Ferenc)

Programunk segítséget nyújt ahhoz, hogy a gyermekek az őket körülvevő világot megismerjék és biztonságosan tájékozódjanak benne. Ehhez a közvetlen megfigyelésre és a

tapasztalatszerzésre építünk. Ez többnyire természetes környezetben, szabadban, az óvoda udvarán, családi portákon, a község és a szomszéd települések területein történik. Ez képezi alapját a később kialakuló természetszeretetnek.

Igyekszünk a gyerekekkel azt megismertetni a valós természeti és társadalmi környezetből, ami számukra megérthető és hasznosítható.

Megismertetni a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, a szokások, a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulják ezek szeretetét, védelmét is.

A környezetvédelem kérdése már az óvodás gyermek szintjén is felmerül és beépül a komplex foglalkozások rendszerében.

A foglalkozások játékosan magukba foglalják mindazt, ami a gyakorlati életben szükséges.

(A gondozási feladatoktól a családi életig, a helyes közlekedéstől a környezetvédelemig.)

A gyermek korai matematikai érdeklődése, tapasztalata folyamatos megerősítésekkel érik tudássá. A matematikai fogalmak kialakítása szerves része a különböző tevékenységeknek.

Az érzékelés, észlelés során matematikai összefüggéseket fedeznek fel, melyek a cselekvő képszerű gondolkodástól eljuttatják az elemi gondolkodás szintjéig.

Minden gyermek önmagához képest fejlődik.

Matematikai képességeket alapozunk, fogalmakat tudatosítunk: összehasonlítás, rész-egész viszonya, halmazképzés, téri tájékozódás, testséma, számfogalom, mérések.

A komplex foglalkozások alkalmat adnak arra, hogy a korábban mozaikszerűen megszerzett benyomásokat rendszerezzük, a megfigyelések, tapasztalatok körét szélesítsük és mélyítsük, a spontán tanultakat rögzítsük.

Az óvodapedagógus feladatai a foglalkozások megszervezésében:

- A természetben szerezhető tapasztalatok feltételeinek megteremtése
 - Minél több élmény gyűjtése a természeti és társadalmi környezetükből
 - Eszközök biztosítása a természetben való tevékenykedtetéshez
 - Az élsarok, a virágoskert, a veteményeskert kialakítása, gyerekekkel közös működtetése
 - A matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését szolgáló eszközök és tevékenységek biztosítása
- A matematikai képességek fejlesztése játékba illeszkedjen

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Ismerik és szeretik a természeti környezetet, amelyben élnek
- Elsajátították a beilleszkedéshez szükséges szokásokat, magatartásformákat □
Elfogadják egymás munkáját, meghallgatják társaik véleményét □ Kibontakozik a matematikai kíváncsiság és érdeklődés.

- A gyermek észleli az azonosságokat és különbségeket.
- Téri és oldalirányú tájékozottsággal rendelkezik.
- Ismeri a különböző tér és síkformákat.
- Képes megszámlálni a látott tárgyakat, tő és sorszámlálással is.
- Minőségi, mennyiségi összefüggéseket ismer fel.
 - Elsajátítja a matematikai feladatokhoz szükséges helyes viselkedést (szabályokhoz való alkalmazkodás, feladattudat, feladattartás, törekvés a befejezésre, kapcsolatteremtés)

Művészeti tevékenységek helyi hagyományok alapján

*„Külön érdem, ha valaki a saját falujának a
hagyományból emel ki dalt, szokást, gyermekjátékot és
azt 'visszatánítja' az ugyanabban a társadalomban,
környezetben felnövekvő gyermekeknek.”*

(Forrai Katalin)

Az évszázados néphagyományok minden évszakban megtalálhatóak. Minden ilyen alkalmat hosszabb előkészítés előz meg. A gyerekek körében változatos tevékenységeket szervezünk az életkori sajátosságokat figyelembe véve.

Szüret

A termésgyűjtést, a betakarítást, az őszi kirándulásokat a nagycsoportosok szüreti mulatsága zárja. A nagycsoportosok által feldíszített művelődési Ház termében az óvoda apraja-nagyja részt vesz ezen, eredeti galgahévízi népviseletben. Csujogatókkal, mondókákkal, dalos játékokkal, énekekkel köszöntik egymást, gyümölcscsel, pogácsával kínálják társaikat, a mulatságot közös tánc zárja.

Advent, Mikulás, Luca-nap, Karácsony

A várakozás időszakában adventi koszorút készítünk, amit a négy hét első napjain közösen meggyújtunk és közösen énekelve ráhangolódunk az ünnepre.

Községünk védőszentje Miklós püspök. A róla való beszélgetés, az ablakfestések, dekorációk megteremtik a Mikulás ünnepi hangulatot, nemcsak az óvodásoknak, hanem a Baba-MamaKlub tagjainak is. Óvodai ünnepélyünket községünk búcsúja követi. Luca napján búzát ültetünk. Karácsonyfánkra mézeskalács-, szalma-, termésdíszeket készítünk, otthonra asztali díszet ajándékozunk. Az ünnep családi légkörben zajlik óvodánkban. A nagycsoportban szépen feldíszített, szülők adományozta karácsonyfa várja a gyerekeket. A nagyok betlehemes és pásztorjátéka meghitt hangulatot teremt az óvodai közösségben,

ahol a nagycsoportosok szülei mellett meghívott vendégeink ekkor nyugdíjas kollégáink, a polgármester, iskolaigazgató, a leendő elsős tanító és az atyák.

Farsang, télbúcsúztató

A csoportokat, a termeket, valamint a folyosót farsangnak megfelelően dekoráljuk. A gyerekekkel közösen álarcokat, szemüvegeket, a szülőkkel egyeztetve jelmezeket készítünk. Hagyomány, hogy a farsangi karneválon rövid, tréfás műsort adunk elő a Művelődési házban. A felszabadult játékot az egész család megnézi, ahol együtt örülnek a jó hangulatnak. Vásárolhatnak az óvónők és szülők által készített ajándékokból a zsákba macskában. Közben a szülők által készített és felajánlott finomságokból válogathatnak a jelenlévők. A program zárásaként közösen vígadunk, táncolunk.

Télbúcsúztatóként népi játékot adnak elő a nagycsoportosaink, amikor kiszabábú készítésével és a Galga-patakba dobva üzik el a hideget.

Húsvét

Rövid locsolóverseket tanulunk, a hajtatott ágakat hímes tojásokkal díszítjük. Igyekszünk sokféle tojásfestést megtanítani a gyerekeknek (hagymahéj színezés, írókázás, nyomatokkal mintázás, viaszceppentés). Mézeskalács sütitet készítünk tojásfehérje mintázással, amivel képletesen megajándékozunk a locsoló fiúkat. Otthonra is készítünk ajándékot.

Májusfa-állítás

A tavaszt köszöntjük május első napján a közösen feldíszített fa körül. A gyerekek körjátékokkal, énekekkel örülnek e napon. A papírsárkány eregetés és a versenyjátékok mindnyájunknak élményt nyújt.

Egyéb hagyományos ünnepeink:

- A gyermekek születésnapjának megünneplése csoportonként
- Március 15-i megemlékezés, zászlók elhelyezése a hősi emlékműnél
- Víz világnapja a csoportok szervezésében
- Föld napja április 22-én
- Anyák napja május első vasárnapján
- Gyereknapi Madarak és fák napja keretében
- Tanévzáró ünnepély, nagycsoportosok búcsúztatása június második vasárnapján
- Faluünnep július második hétvégéjén kreatív délelőtt az óvodában

- Falukarácsony az óvodások bevonásával
- Adventi ráhangolódás (mézeskalács készítő délután)
- Márton napi felvonulás
- Komposzt buli
- Óvodába kukkantó
- Néptáncfalalkozó
- Apás délután
- Csemete nap augusztus végén az újonnan érkező mini csoportosok fogadása

Verselés, mesélés

A magyar népmesékből, népi mondókákból merítünk az éves irodalmi anyag összeállításánál. Egy felhívó jellel (zene, gyertyafény) kezdeményezzük a mesélést minden nap, melynek állandó helye (pl. mesekuckó) van. Az elalvás előtti mesét altatódal, vagy hangszer keretezi. A többször, más-más megvilágításban hallott mesét eljátsszuk, dramatizáljuk, a szükséges eszközöket, díszleteket közösen készítjük.

A nagyok a kisebbeknek szívesen báboznak, az óvónők pedig havi egy alkalommal minden óvodásnak. A versek, mondókák kiválasztása évszakokhoz, ünnepekhez kötődik, az elsajátítottak előadása ünnepeinket színesíti. Eszközöket használunk, utánozó mozgásokat végzünk, így tesszük vonzóvá a verselést.

A fentiek kezdeményezéseinket, foglalkozásainkat is színesíti.

Dramatikus játék

A drámapedagógia a személyiség fejlesztésének olyan módszere, amelynek során a cselekvő gyermek ismeretei, képességei és társas kapcsolatai a nevelő által irányított és a társakkal végzett dramatikus játékok során fejlődnek. Általában kör alakú játékteret alakítunk ki, így mindenki, mindenkit láthat, mindenki cselekvő ember.

Játékfajták: kapcsolatteremtő, ritmus, népi gyermekjátékok, lazító, koncentrációs, érzékelő, mimes, élethelyzet gyakorlatok, fantáziafejlesztő improvizációk.

Rajzolás, mintázás, kézimunka

Minden csoportban ehhez a tevékenységhez a gyerek számára könnyen elérhető helyen vannak az eszközök. A sokféle anyag és technika megismerése, az alkotás öröme után a gyermekek szabadidőben, kezdeményezések formájában számtalan módszer közül választhatnak: rajz, batik, szövés, fonás, barkácsolás, festés, nyomatkészítés, hajtogatás, tépés, vágás, ragasztás, agyagozás, gyurmázás, papírmásé-készítés.

Alkotókedvének kibontakozását lehetővé tesszük, egyéni és mikro csoportos formában, szükség szerint segítséget nyújtunk.

Kreativitásunk megjelenik az óvodán és községeen kívül, a regionális kiállításokon, pályázatokon. (Föld napi tárgykészítés, Komposzt nap, Egészségvédelmi nap)

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A népzene, a néptánc esztétikai nevelésünk szerves részét képezi, jól beilleszthető a zenei nevelés keretei közé. A zenei nevelés illetve a néptánc tanulás során a zenei képességek (hallás, éneklési készség, ritmusérzés) és a mozgás együtt fejlődnek az énekléssel, a mozgással egybekötött gyermekjátékok előadása közben.

A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés, mind örömet nyújtanak gyermekeink számára, s egyben felkeltik zenei érdeklődésüket, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás, a közös éneklés, tánc örömet.

A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

Az óvónőnek mindig van a tarsolyában az aktualitásnak megfelelő ének, mondóka, amit a nap bármely szakában elővehet. A zenehallgatás, óvónői ének, hangszerhasználat (köcsögduda, nádsíp, xilofon, furulya) a kezdeményezéseket és a foglalkozásokat színesítik. Az óvodai játékos néptánc tanítás megalapozza a néphagyományokon alapuló iskolai táncos nevelést. Komplex folyamat, ahol minden nevelési terület helyet kap.

Községünk gazdag népi kultúrával rendelkezik, így az összegyűjtött népdalokat, mondókákat, gyermekjátékokat beépítjük mindennapjainkba. A néphagyomány ápolás az óvodán kívül is megjelenik, községi és regionális szinten. (Faluünnep, Néptánc találkozó)

Az óvodapedagógus feladatai a művészeti tevékenységek szervezésében:

- Nyugodt, kiegyensúlyozott légkör és megfelelő tér megteremtése
- Többféle eszköz és a kellő idő biztosítása a tevékenységekhez, játékokhoz
- Fizikai és pszichikai oldódás elérése
- A személyiség kiteljesítése és az alkotókészség fejlesztése □ A gyermekek segítése önálló elképzeléseik megvalósításában

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Tapasztalatokkal rendelkeznek a különböző művészi tevékenységek területén
- Szívesen beszélnek, kérdeznek, alkotnak
- Kialakul az együttműködési készség

- Megismerkedtek többféle eszközzel, biztosan kezelik azokat, ki tudják önmagukat fejezni
- Képesek a logikai gondolkodásra, szem-kéz koordinációjuk összhangban van
- A téri relációkat biztosan ismerik
- Fejlődik zenei ízlésük, esztétikai fogékonyságuk
- Felfedezik a dallam, ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.
- Megismerik a hagyományokat és kialakul bennük annak ápolása, tovább éltetése

4.2.3. Az egyén társadalmi feladatait tudatosító, képességeit fejlesztő ismeretek, tevékenységek

Mozgás, mozgásos játékok

*„Az egészség nem a természet
ajándéka, nem olyan ÉRTÉK,
amiért napról napra tenni kell
valamit...”*

A gyermek egyéni sajátosságainak figyelembevételével biztosítjuk a spontán mozgás lehetőségét.

A mindennapos óvodai testnevelés és a testnevelési foglalkozások összhangját igyekszünk megteremteni. A nyugodt, derűs légkörű, játékokban gazdag kellő intenzitású testmozgás nem csak a kondicionális és koordinációs képességek fejlődését biztosítja, hanem hozzájárul a gyermeki személyiség differenciált fejlesztéséhez is.

A mozgás megszerettetése, a mozgásigény kielégítése az óvodai testnevelés fontos feladata. Óvodás korban a rendszeres testnevelés befolyásolja az egész szervezet növekedését és fontos szerepet játszik az egészség megővésében.

A testnevelés fejleszti a gyermekek természetes mozgását: a járást, futást, ugrást, dobást, támaszt, függést, egyensúlyozást. Megismerteti velük a gimnasztikát és néhány talajtorna-elemet, labdagyakorlatokat és a sokszínű, változatos testnevelési játékokat. Ehhez jó lehetőséget nyújt a tornaszoba felszereltsége, ahol megoldható a gyermekek erősebb megmozgatása.

A nagy és középső csoportosoknak hetente egy alkalommal az iskola rendelkezésre bocsátja a tornatermet.

A „lúdtalp” és gerincbetegségek megelőzése érdekében láb és tartásjavító (mezítláb) tornát is alkalmazunk. Figyelembe véve a természet erőivel (napfény, víz, levegő) történő edzés kedvező hatását, testneveléseinket, frissítő tornáinkat lehetőség szerint a szabadban tartjuk.

A több funkciót betöltő nagy mozgást biztosító fa játékaink, homokos, füves területeink mindezt lehetővé teszik.

Az óvodapedagógus feladatai a mozgás területén:

- Biztonságos hely, többféle eszköz biztosítása az életkori sajátosságok szerint
- Megfelelő hőmérséklet, valamint ruházat (tornaruha, tornacipő, melegítő, fürdőruha)
- Az alapfogalmak, szakkifejezések ismertetése, szabálytudat kialakítása
- A mozgásigény felkeltése, rendszeres végzése, megszerettetése
- A mozgás, ill. a mozgásos játékok megfelelő időben alkalmazása

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Tudnak a térben tájékozódni, az eszközöket rendeltetésszerűen használják
- Ismerik az alapfogalmakat, szakkifejezéseket, szabálytudatuk kialakul
- Örömmel végzik a különböző mozgásokat és önállóan is kezdeményeznek
- Veszélyérzetük kialakul, odafigyelnek egymásra
- Kialakulnak testi képességeik, az ügyesség sokféle formája, a testi erő, gyorsaság és az állóképesség
- Az alapvető mozgásformák gyakorlása által sokoldalú mozgástapasztalatokra
- Folyamatosan fejlődik a gyermekek mozgása és egyensúlyérzéke
- Igényükké válik a mindennapi rendszeres mozgás

4.3. A NEVELÉS TERVEZÉSE, IDŐKERETEI ÉS GYAKORLATI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

Programunk óvodai nevelési céljának és feladatainak ismeretében a pedagógiai ráhatások rendszerét a gyermekcsoport összetételéhez, valamint az egyéni adottságokhoz igazodva tervezzük meg.

A tervezésben tudatosan vesszük számításba, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme különböző. A nevelés és a tanulás tervezése egymással szoros kölcsönhatásban valósítható meg. A tervezés során mindig a négyes feladatrendszerből kiindulva tervezzük meg a gyermeki tevékenységeket és ezen keresztül a szükséges fejlesztéseket.

A fejlesztést hosszútávon éves periódusokban gondoljuk át, melyet alapos anyaggyűjtés előz meg. Ez alatt a konkrét ötletek, az irodalmi alkotások válogatását, megújítását, a dalanyag összeállítását, a lehetséges tevékenységek összegyűjtését, valamint a szükséges szakmai anyagok és eszközök összeállítását értjük.

Konkrét formában egy hónapra tervezünk heti lebontásban. Így lehetőségünk nyílik a gyermekek spontán ötleteinek, tapasztalatainak beépítésére a nevelő munka egészébe.

Az óvodapedagógusok az egyéniségüknek megfelelően rugalmasan terveznek, maguknak döntenek el, hogy kezdeményezéseket, ill. foglalkozásokat tartanak.

A **heti és napirend** biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott környezet megteremtését.

A napirend biztonságot és állandóságot jelent a gyermek számára. A napirendben egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható a körülmények, az évszakok, váratlan események hatására.

A heti bontás összeállításánál arra kell figyelni, hogy jusson elegendő idő a gyermeki tevékenységekre, kezdeményezésekre, ötletekre és javaslatok meghallgatására, kipróbálására, vagy közös megvitatására.

A heti rend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen.

A napirend általános időkeretei 10 órás óvodai nyitva tartásunk esetén:

Játék és szabadidős tevékenység	5 óra
Étkezés, pihenés	3,5 óra
Öltözködés, tisztálkodási tevékenység	1 óra
Komplex foglalkozások naponta	30,35 perc

Heti rendünk

Életkor	A külső világ tevékeny megismerése	Verselés, mesélés	Mozgás Láb- és tartásjavítás	Ének-zene énekesjáték gyermektánc	Rajzolás Mintázás Kézimunka
3-4 évesek	1	minden nap	1 minden nap	1	1
4-5 évesek	1	minden nap	1 minden nap	1	1
5-7 évesek	2	minden nap	2 minden nap	2	2

Csoportos foglalkozások		
Egyéni foglalkoztatás		Logopédia Gyógypedagógia Fejlesztő foglalkozások
Mikro csoportos foglalkoztatási forma	Verselés, mesélés, Ének, játék, rajzolás, kézimunka, mintázás, matematika, természet, társadalom	
Frontális foglalkoztatási forma		Testnevelés, játékos mozgás

<i>A tanulás szervezése a nevelési év során</i>	
3-4 évesek	november 1-jétől május 31-ig
4-5 évesek	október 1-jétől május 31-ig
5-7 évesek	szeptember 15-től május 31-ig

A nyári időszakra csoportonként készítünk tervezetet, az óvónői ellátottság, valamint az összevonás figyelembe vételével (június 1 – július 3. hetéig, valamint augusztus utolsó két hete).

A tevékenységek megszervezéséből kiindulva a nevelés-tanulás komplex egymásra hatását figyelembe véve tervezünk. Figyelembe vesszük községünk, a környező települések adottságait, lehetőségeit, az évszakok változásait.

Helyi adottságaink:

- Vasútállomás, Galga patak, rét
- Erdő, Bika-tó, Szentandrás-domb, Szőlőhegy
- Faluszövetkezet, Galgafarm Szövetkezet
- Művelődési ház, Könyvtár
- Tájház
- Kegyeleti park
- Játsszótér
- ÖKO-falu

Távolabbi környezetünk megismerése:

- Gödöllő: színház, kastély, múzeumok
- Budapest: állatkert, vidámpark, cirkusz, múzeumok
- Jászberény: állatkert
- Tura: vásár, piac, múzeum
- Boldog, Zsámbok, Tura, Hévízgyörk óvoda

Szülők nyújtotta lehetőségek:

- Kertek megtekintése, háziállatok megfigyelése
- Munkahelyi látogatások, népi mesterségek megtekintése, végzése
- Kirándulások alkalmával járművek biztosítása
- Ünnepek, ünnepélyek szervezésében, lebonyolításában segítségnyújtás

A fentiekben felsoroltak tevékenykedtetésen keresztül segítik az alaposabb, többoldalú tapasztalatszerzést. Feljegyzéseket vezetünk a gyermekek fejlődési üteméről, melyek alapot adnak az egyéni differenciált fejlesztéshez. A fejlesztést, a foglalkozás formáját nem a gyermek életkora, hanem fejlettségi szintje határozza meg.

Feladataink közé tartozik a kiemelkedő képességű gyermekek felismerése és fejlesztése is. A nehezen szocializálható, érzékszervi, vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű gyermekeknél sajátos törődést alkalmazunk a megfelelő szakemberek közreműködésével. Feladatunk, hogy az ismeretek megfelelő elsajátítása mellett, boldog gyermekkort biztosítsunk a 3-7 éves gyermekek számára.

A tehetség a személyiség alapvető vonása, amely lehetővé teszi a jó képesség magasabb szintűvé alakítását. Az óvodai nevelés során középső és nagycsoportban már bizonyos jelek alapján a tehetségígéretes gyermek megmutatkozhat. Tudjuk, hogy a zenei képesség az, ami már ilyen kis korban egyértelműen felismerhető. Mivel Gerdner (1985) két tehetségszférát körvonalazott, e bővítés az óvodában is felismerhető: így a nyelvi, matematikai és testmozgási szférákban. Az új fogalom a kreativitás. Az óvodai nevelés során ez a képesség legszembetűnőbben a játékban ismerhető fel. Az ilyen gyermek aktív, különleges dolgokat alkot, nem a megszokott szabályok szerint cselekszik, az eredmény mégis fantasztikus.

2018-tól kiegészítettük programunkat helyi tehetségműhelyek kialakításával. Ezek folyamatosan kerültek bevezetésre.

4.4. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Az egészséges életmódra nevelés célja a gyermekek egészséges életviteligényének alakítása, testi fejlődésének elősegítése.

Az óvodai felvétel után a gyermekkel a családlátogatás során ismerkedünk.

Anamnézist készítünk, ezzel elindítjuk az óvodai élet folyamatát.

A fejlődés ütemét mérésekkel (testsúly, testmagasság, orvosi szűrővizsgálat) folyamatosan figyelemmel kísérjük az óvodai évek során.

Az óvodába érkező gyermek érzelmi biztonságát, a közösségbe való beilleszkedését segítjük elő a fokozatos szülői beszoktatással a gyermek igényének figyelembevételével. (beszoktatás alatt beszélgetés során a családban szerzett szokások megismerése és a pozitívumok megerősítése)

A fokozatosság betartásával arra törekszünk, hogy a gyermekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségleteiket, az egyéni fejlődési ütemet figyelembe véve.

Beszoktatás során minden gyermek az óvónőjével együtt végzi a teendőket, hogy megtanulhassák a közösségi szabályokat, a testápolási teendők sorrendjét.

Az egészségügyi szokások pontos menetét a dajka nénikkel megbeszéljük az azonos gyakorlás véget

A kulturált étkezési szokásokat úgy alakítjuk ki, hogy minél kevesebb várakozási idő maradjon.

A nagycsoportok óvónőinek biztosítjuk azt a lehetőséget, hogy maga válassza meg, milyen módon kívánja az étkeztetést lebonyolítani (folyamatos, naposság, önkiszolgálás).

Az óvónők a szülők segítségével megismerkednek a gyermekek táplálkozási szokásaikkal. Tolerálják a kezdeti válogatást, igyekeznek megszerettetni az újfajta ételféleségeket. Az ételallergiás gyermekek számára a nekik megfelelő táplálékot biztosítjuk. Lehetővé tesszük a gyermekeknek, hogy a nap bármely szakaszában ihassanak a csoportban, udvaron egyaránt. Alkalmanként gyümölcsnapot tartunk.

Törekszünk az óvodai és családi gondozások összehangolására, az azonos elvek betartására. Nagy gondot fordítunk a gyermekek érzékszerveinek védelmére (bőrápolás, fogmosás, orr tisztántartása, hajápolás, WC használat).

Mindezekhez szükséges a megfelelő higiéniai és tárgyi feltételek megteremtése.

Az időjárásnak megfelelő réteges öltözködés, váltóruha, váltócipő biztosításának fontosságát kiemljük és ebben partnerek a szülők is

A napi mozgásigény kielégítése nélkülözhetetlen kisgyermekünkénél!

Lehetőséget adunk arra, hogy különféle mozgásfejlesztő eszközökön gyakorolják a természetes nagymozgásokat, mozgáselemeket. Csoportszobáinkat és udvarunkat folyamatosan ennek megfelelően alakítjuk.

A nyugodt délutáni feltételt megteremtjük (csend, szellőztetés, párologtatás, mesélés, altatók, dúdolók, hangszerek). A gyermekek különböző alvásigényét figyelembe vesszük a pihenés során.

A gyermek egészségének védelme, edzettségének biztosítása

Az óvodában megbetegedett gyermek szüleit értesítjük, megfelelő ellátást kap érkezésükig. Fertőzések elkerülését gyakori szellőztetéssel, edzéssel, megfelelő öltözködéssel igyekszünk gátolni. Az esetleges ágyba vizelő gyermeket tapintatosan kezeljük.

Betegség után csak orvosi igazolással jöhet a gyermek óvodába!

A gyermek egészségének védelmében fontos szerepet játszik a helyes életritmus, amelyet a folyamatosság és rugalmasság határoz meg.

Minden alkalmat megragadunk, hogy a gyerekek minél több időt a szabadban tölthessenek, ezzel növelve ellenálló képességüket.

Esős időben a széles folyosón, valamint az udvaron lévő zárt és nyitott babaházakban biztosítjuk óvodásainknak a légfürdözést.

Mozgásszükségletük kielégítésére, életkori sajátosságait figyelembe véve naponta lehetőséget adunk, évszakok szerint. (futás, kocogás, mászás, szánkózás, csúszkálás)

Futást az óvodában, valamint az óvoda körül a gyerekek igénye szerint végzünk. A gyermekek a víz edző hatását is megtapasztalhatják homokozóban, és az udvari pancsolás, sarazás során.

További edzés lehetőségeink (kerékpározás, rollerezés), mely eszközöket a gyermekek behozhatják a kijelölt napokon. A nagyobbak közös kerékpártúrákra mennek (vasútállomás, rét, termelőségvezeték, erdő) és az óvoda körül bicikli versenyeken vesznek részt.

Ezek a kondicionális mozgások igazi felfrissülést jelentenek a gyerekeknek és változatossá teszik napjainkat.

A gyermekek egészséges fejlődésének színterei a csoportszoba és a kapcsolódó helyiségek, valamint az óvoda udvara. A csoportszobát barátságossá, esztétikussá tesszük, így biztosítjuk a családi, szépérzékfejlesztő környezetet. A csoportszoba tárgyai gyermekléptékűek, vonzóak, zömében természetes anyagból készültek (fa, nád, gyékény, vessző, textil, termések).

A jellel ellátott öltözőszekrényben a gyermekek váltóruhája, cserecipője vállfával ellátott ruhazsákban van. Tornafelszerelésüket pedig külön zsákban a csoportszobában tároljuk.

A mosdóban megfelelő méretű berendezési tárgyak teszik lehetővé a szükségletek kielégítését. Jellel ellátott törölközők, tisztálkodási eszközök, fogmosási kellékek, WC-k közötti térelválasztók mindezt elősegítik.

Célszerűnek tartjuk a főbejárat ajtó elé elötetöt helyezni, ezt a fenntartó felé jeleztük.

A zöld övezettel körbevett tágas udvarunk a játék, munka és tanulási tevékenységek végzésére egyaránt alkalmas. Kialakításánál figyelembe vettük a szabadban való tartózkodás fontosságát. Kezdeményezéseinket, foglalkozásainkat, ünnepélyeinket (Majális, Gyermek nap, Anyák napja, Tanérváró) évszakok szerint itt is tarthatjuk.

Az egészséges vízivás érdekében, artézi vizet iszunk az óvodánk előtti kútról.

Az óvodapedagógus feladatai az egészségnevelés területén:

- A gyermekek gondozás, testi szükségleteik, mozgásigényeik kielégítése
- A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítás
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet kialakítás

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, rendeltetésszerűen alkalmazzák
- Zsebkendőjüket önállóan használják, köhögéskor, tüsszentéskor is
- Egyénileg eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, igény szerint töltönek vizet a kancsóból
- Készség szinten használják a kanalat, villát, kést
- Esztétikusan terítnek, higiénikusan étkeznek
- Étkezés közben halkán beszélgetnek
- Teljesen önállóan öltöznak
- A ruhájukat ki-be gombolják, cipőjüket befűzik, bekötik
- A ruhájukat esztétikusan, összehajtva a polcukra helyezik
- A környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani
- Ügyelnek saját külsőjükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés

4.4.1. Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés

A szociális és egyéni nevelés célja a gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek, kibontakoztatása a közösség által, a közösség normáinak érvényesítésével.

Fontosnak tartjuk az érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, családi légkör megteremtését beszoktatástól, az óvodáskor végéig. A derűs légkörben kialakul a gyermekek érzelmi kötődése a társaikhoz, felnőttekhez egyaránt. Szabadon mozoghassanak a gyermekek a csoportszobákban, mosdóban, folyosón, ezzel is fokozva az otthonosság érzését. A gyermekek részére biztosítunk tároló helyet, ahová saját játékaikat, kincseiket teheti.

Törekszünk arra, hogy a családi háttér megismerése után, a gyermek érzelmi megnyilvánulásait megértsük. Támazkodunk a szülők segítségére, az óvodai beilleszkedésnél. Nevelő-oktató munkánk során pedig igyekszünk, hogy őszinte partneri kapcsolat alakuljon ki közöttünk.

A gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakulása fontos, hogy jól érezzék magukat a csoportban. Ebben kiemelkedő szerepe van az óvónőnek, aki irányítója, s egyben társa a gyermekeknek.

A jó nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet, korlátokkal együtt. A korlátokat úgy szükséges megszabni, hogy az adott korosztály meg tudjon felelni az elvárásoknak.

A nevelés akkor lesz hatékony, ha az óvónő az egész csoport előtt álló feladatokat minden gyermek számára – egyéni sajátosságait figyelembe véve – érthetővé, vonzóvá tudja tenni. Az óvónő segítse a gyermekeket abban, hogy elfogadják eltérő képességű és tulajdonságú társaikat.

Az óvónő segítse a gyermekbarátságok kialakulását, formálja úgy, hogy a közösség többi tagjaihoz is kapcsolódjanak. A gyermekek érdeklődjenek a közösség érdekében végzendő feladatok iránt, érzelmileg éljék át a közös aktivitásból eredő célok teljesítését. Örömmel és érdeklődéssel kapcsolódjanak be a közös együttlétekbe.

Az agresszív gyermek lehetőleg ne kapjon figyelmet az agresszivitásán keresztül. A negatív viselkedési módot szándékosan mellőzni szükséges.

A gyermekek viselkedéskultúráját fejlessze a felnőttek példája, bátorítása, türelme, bizalomelőlege és az a szemlélete, ami a sikert észre vétteti, és a sikertelenséget segít elviselni.

Hassa át a közösségfejlesztő pedagógiai munkát az odafigyelés, meghallgatás, a saját érzések elmondása, hogy a gyermekek örömteli optimizmusa fejlődhessen.

Az óvodapedagógus feladatai az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés területén:

- Az érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, családias légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig.
- A gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése, a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.

A fejlődés eredménye óvodáskor végére:

- Ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra.
- A gyermekek igényévé válik a viselkedés és helyes cselekvés szokásainak helyes betartása.
- Egymást figyelmeztetik a szabályok megszegése esetén.

- A felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival.
- Konfliktusos helyzetben társaikkal egyezkednek.
- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt, ha az óvodán kívül találkoznak, szeretettel köszöntik egymást.
- A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják.
- Igényükké vált a tevékenységekben való részvétel és együttműködés.
- A tevékenységeket türelmesen, a megbeszéltek alapján befejezik. Képesek nyugodtan ülni, figyelmesen meghallgatják a felnőttek, gyermekek közléseit.
- Szavak nélkül is értük környezetük jelzéseit, érzéseit.
- A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben.
- Értékelik saját tetteiket, és az eljük tárt magatartási példákat. Konfliktusos helyzetben társaikkal képesek egyezkedni.
- Érvényesítik kezdeményező készségüket, kinyilvánítják tartósabb érdeklődésüket.
- Igyekeznek legyőzni a felmerülő akadályokat.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépés

5. AZ ÓVODÁNK KAPCSOLATRENDSZERE

5.1. AZ ÓVODA ÉS A CSALÁD

*„Hozzon a gyermeknek
mindenki, amit tud,
játékot, zenét, örömet.”
(Kodály Zoltán)*

Óvodánk a családdal együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. A szülő tud legtöbbet a gyermekéről, ő ismeri legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit, viszont nekünk óvodapedagógusoknak van olyan szaktudásunk, olyan korosztályi tapasztalatunk, mely alapján hathatós segítséget tudunk nyújtani a gyermekek fejlesztéséhez. Korrekt, partneri együttműködésünk elengedhetetlen a gyermek harmonikus fejlesztése érdekében. Fontos, hogy körültekintően szervezzük meg az együttműködés formáit, mely az információk áramoltatását, a szemléletformálást, az óvoda tartalmi munkájának szakszerű megismerését, a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit hivatott közvetíteni.

Együttműködés célja, feladatai:

Óvó-védő-segítő kezet nyújtani a gyermeknek, a családnak. Létrehozni egy olyan emberi kapcsolatrendszert, amelyből merít a gyerek, a család, és az óvoda egyaránt. A gyerek érdekében fontos az állandó és reális tájékoztatás, mind az óvónők, mind a szülők részéről. A jó kapcsolat érdekében nagyon fontos a **megfelelő hangnem**, a **kulturált szókincs**, az **empátia**.

Alapelveink:

- Bizalomteli, őszinte óvodai légkör
- Egyenrangú partnerkapcsolat
- Másság tisztelete, elfogadása
- Nyitottság, segítőkészség
- Folyamatos, reális tájékoztatás
- Pedagógus etika

Kapcsolattartás formái:

A **napi személyes kapcsolat** során a gyerekek egészségi állapotával (étvágy, közérzet, stb.) tevékenységéről, teljesítményéről adunk és kapunk információkat.

A **faliújságon** a gyermekek zömét érintő, az óvodával kapcsolatos híreket, emlékeztetőket helyezünk el (kulturális, szórakozási, egészségügyi szolgáltatások, sport, kirándulások). Csoportonként hirdetőtábláink tájékoztatják a szülőket a napi eseményekről.

Az **SZMK** a szülők és az óvoda egymás iránti elvárásait közvetíti, segít a különféle programok szervezésében (kirándulások, társadalmi munkák, ünnepélyek).

Családlátogatás lehetőségét is felkínáljuk a családoknak.

A **szülői értekezleten** kölcsönösen elmondjuk véleményeinket, tapasztalatainkat a csoportban folyó munkáról. A szülőket foglalkoztató aktuális témakörben bővebben beszélgetünk, szükség esetén, szakember bevonásával (logopédus, pszichológus, tanítók).

A **fogadó órákon** egyéni tájékoztatást adunk a gyermek fejlettségéről, összegyűjtött munkái nézegetése közben.

Alkalmazkodva korunk igényeihez, nyilvános óvodai, és zárt facebook **csoportokon**, valamint átalakítás alatt álló **honlapunkon** keresztül is szerezhetnek információkat az óvodával kapcsolatos eseményekről.

Nyílt hét során, előzőleg kiadott program alapján választhat a szülő, hogy mely napokon kíván részt venni. A napirendet úgy állítjuk össze, hogy a szülő együtt tevékenykedhet gyermekével. Az óvodai élettel való ismerkedésen kívül a szülő-gyermek kapcsolat is mélyül.

Közös ünnepélyeinken esztétikai, erkölcsi érzékük fokozódik, érzelmeik gazdagodnak,

élményeik gyarapodnak.

A **faluújságban** havi rendszerességgel „Óvodában történtek” címmel érdekes cikkeket olvashatnak az érdeklődők.

Elkészült **web oldalunk**, ahol szintén fontos információkat, képeket, szakirodalmat láthatnak az oda látogatók intézményünkről.

5.2. AZ ÓVODA ÉS AZ ISKOLA

Kisgyermekünk eredményes nevelése érdekében, az elmúlt évek során a két intézmény között tartalmi kapcsolat alakult ki.

- ▮ Augusztusban az óvoda gyermekvédelmi felelőse javaslatot tesz a rászoruló gyermekek támogatására (a gyermek és a családi háttér ismerete alapján).
- ▮ Augusztus utolsó hetében az óvodai közösségben készülnek a gyerekek a szeptemberi tanévkezdésre. (A szünet után a mindennapi tevékenységekbe visszazökkenés, ill. verssel, énekkel készülődés az ünnepségre.)
- ▮ Szeptemberben az új elsősök és szüleik a nyolcadikos gyerekek kíséretében mennek az óvodából az iskolai tanévnyitóra.
- ▮ E hónaptól a nagy és középső csoportosok hetente egy alkalommal használják az iskolában a tornatermet. Az elsősök pedig egy-egy órát (pl. környezetismeret), az óvoda udvarán tartanak, délután pedig a játékokat birtokba vehetik.
- ▮ Októberben a volt óvónők meglátogatják az elsősöket. Tapasztalataikat megbeszélik a tanítóval.
- ▮ Novemberben az iskolai **egészségnapon** a középső és a nagy csoport vesz részt (egészséges táplálkozás, fogápolás, öltözködés stb.). A leendő elsős tanítók az óvoda nyílt hetében ismerkedhetnek a nagycsoportosokkal, illetve szüleikkel.
- ▮ Januártól folyamatosan végezzük az iskolaérettségi vizsgálatot óvodásaink körében. Az itt tapasztaltak bővülnek a logopédus, illetve ha szükséges, a Pedagógiai Szakszolgálat véleményével. Mindezeket a tavaszi nevelési értekezletünk keretében megbeszéljük a leendő tanítóval. Az általuk választott tanítási módszert és az ehhez szükséges tankönyvvásárlási lehetőséget az óvónők közlik a szülőkkel. Elkészítjük a beiskolázandók névsorát.
- ▮ Áprilisban a nagycsoportosok az elsősökhöz iskolalátogatásra mennek, ott

bekapcsolódnak az órán végzett munkába. A tanító pedig a tavaszi szünetben hospitál a nagycsoportban.

- Májusban a Madarak és Fák napján a kirándulások (erdő) során gyűjtött növényekből bábkészítés. Gyerek napon közös sportversenyek és biciklis falujárás segíti közösségi nevelésünket. Az óvodások tanévzáró szülőértekezletén a tanító elmondja a beiskolázással kapcsolatos kéréseit, javaslatait a szülőknek. Így a nyár folyamán van lehetőség a felszerelés beszerzésére.
- A tanítókkal, az iskolavezetéssel is jó a munkakapcsolatunk. Az intézmények közötti közös dolgokat megbeszéljük, egymás ünnepélyein részt veszünk.
- Évente két alkalommal (ősz és tavasz) papírgyűjtést szervez az iskola, melynek az óvodások és szüleik is aktív részt vevői.

5.3.AZ ÓVODA ÉS A KÖZMŰVELŐDÉSI, EGÉSZSÉGÜGYI, SZAKMAI INTÉZMÉNYEK

Községünkben több olyan intézmény található, melyekkel az évek óta kialakított együttműködésünket tovább erősítjük.

A Kodály Zoltán Művelődési Házzal való kapcsolattartás formája a következő:

- Farsangi karneválunkhoz, Tanévzáró ünnepélyünkhöz, továbbképzéseinkhez hely biztosítása.
- Továbbképzések, programok szervezése óvodapedagógusoknak.
- Gyermeknapjaink szervezésében segítségnyújtás.
- A falu ünnepein való aktív részvétel. (pl. Pedagógusnap-köszöntés, Falukarácsony- Betlehemes, Faluünnep-néptáncjal való szereplés.)
- Színházlátogatások szervezése (felnőtt, gyermek).
- Kölsönösen részt veszünk egymás ünnepélyein, rendezvényein.

A Galgamenti Népfőiskolával való kapcsolataink a következők:

- Pedagógus klub, továbbképzések, tréningek szervezése.
- Pályázat írásra figyelem felhívás, segítség.
- Környezet és egészségvédelmi napok, ehhez kapcsolódó kiállítások szervezése, lebonyolítása.
- Komposzt buli és Föld napi rendezvény szervezése, lebonyolítása közösen.

Az **egészségügy** a kapcsolatunk megfelelő.

- || A védőnő szükség szerint látogatja intézményünket.
- || A gyerekorvos, a védőnő Baba-mama klubon, szülőértekezleteinken előadásokat tartanak érdeklődésnek megfelelő témakörökben.

A **Gyermekjóléti Szolgálattal** együttműködve segítjük a rászorult gyermekeket és családokat. (ruha és játékgyűjtés, megélhetési gondok)

Az óvoda **logopédusa** a beszédhibás gyermekek speciális fejlesztésében nyújt segítséget heti egy alkalommal.

Az aszódi **Pedagógiai Szakszolgálat** segíti nevelő munkánkat. Az ott dolgozó pszichológusok, fejlesztő pedagógusok elvégzik a kért iskolaérettségi vizsgálatokat. A nehezen beilleszkedő, gátolt, vagy más kapcsolatteremtési problémákkal küszködő gyermekek fejlesztésében és a prevencióban nyújtanak segítséget. A pszichológus előadásokkal, eseti megbeszélésekkel segíti munkánkat és a szülőknek is ad jó tanácsokat szükség esetén

A **Korai Fejlesztő Központ** szakembere a speciális, differenciált foglalkoztatáshoz nyújt segítséget.

Szűkebb és tágabb környezetünk **óvodáival** néptánc találkozók, környezet kultúrával kapcsolatos kiállítások, bábjáték, meseszínház alkalmával bővülnek kapcsolataink. (Tura, Vácszentlászló, Zsámbok, Bag, Aszód, Iklad, Hévizgyörk)

5.4. AZ ÓVODA EGYÉB KAPCSOLATAI

Az **Önkormányzat** intézményünkkel szemben nyitott, segítőkész, anyagiakban, erkölcsiekben és a karbantartási munkák végzésénél lehetőség szerint támogat. A szociális rászorult és hátrányos helyzetű gyermekeinkkel kapcsolatos jelzéseinkre reális megoldást talál. Az intézményre vonatkozó jogszabályok alkalmazását, változását, pályázat írási lehetőségeket a jegyző figyelemmel kíséri és rendelkezésünkre bocsátja. A helyi újságban helyet biztosítanak óvodai eseményeinknek nyomon követésére a szülők, illetve a lakosság számára. A polgármester ünnepélyeinken, értekezleteinken részt vesz és az óvodában folyó munkát figyelemmel kíséri, segíti és támogatja.

Mi is részt veszünk a község ünnepélyein, melyeket gyermekeink szerepléseikkel színesítenek (Március 15., Pedagógus nap, Faluünnep, Falukarácsony).

Az **ÖKO-faluval** való kapcsolat:

- Bio módszereik gyakorlati alkalmazása – kerti munkálataink, környezetvédelmünk, és táplálkozásunk során.
- Előadások, tapasztalatok átadása
- Kirándulások, tanulmányi séták, stb.

A- **Általános Faluszövetkezettel** való kapcsolat:

- Udvari játékkészletünk karbantartásánál segítségnyújtás.
- Szállítás biztosítása (személy

A **GYES-en és nyugdíjban lévő kollégákkal** való kapcsolat:

- Ünnepélyeinken részt vesznek.
- Továbbképzéseink alkalmával szükség szerint munkánkat nyugdíjas kollégáink segítik.

Az **Egyházzal** való kapcsolatunk:

- Az atyák tanévzáró és karácsonyi ünnepélyünkön részt vesznek.
- A szeretet ünnepe előtt, az óvodába juttatott ajándékok (édesség, ruha, játék, stb.) adományozásával segíti gyermekeinket.
- A hitoktató a nagycsoportban heti egy alkalommal hittan foglalkozást tart.

6. AZ ÓVODA EGYÉB SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI

6.1. GYERMEKVÉDELMI MUNKA AZ ÓVODÁBAN

A gyermeki jogok védelme szakmai jogosultságunk és kötelességünk. Az óvodás gyermek nem tudja megvédeni magát, védtelen. Különösen fontos az óvodapedagógus gyermekismerete, értő figyelme, mely segítségével a gyermek jelzéseit, megnyilvánulásait meghallgatni, érteni képes.

A gyermekvédelem célja:

- Minden gyermek részére biztosítani azokat a lehetőségeket, amelyek képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához szükségesek.
- Segíteni a gyermeket, a szülőt, hogy leküzdhesse azokat az akadályokat, amelyek hátrányos helyzetbe hozták, akár a születésnél, vagyoni helyzetnél, vagy bármely más okból kifolyólag (fogyatékoság, mozgáskorlátozottság).

A gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok:

- Olyan pedagógiai tevékenység kialakítása, amely nem tesz különbséget a gyermek származása, etnikai, vallási hovatartozása miatt.
- A gyermek emberi méltóságának és jogainak tiszteletben tartása, védelem biztosítása a fizikai és lelki erőszakkal szemben.
- A család anyagi helyzetétől függően pénzbeli és természetbeni segélyezések kezdeményezése, támogatása, kedvezményes étkeztetés igénylése.
- Igyekszünk feltárni a gyermek fejlődését veszélyeztető körülményeket, részt veszünk annak megelőzésében, lehetőség szerinti megszüntetésében.

Egész év folyamán figyelemmel kísérjük a gyermekek szociális helyzetét, körülményeit, különösen az év elején felmért veszélyeztetett illetve hátrányos helyzetben élőkénél. (csonka család, anyagi nehézségek, munkanélküliség, fogyatékoság)

A veszélyeztetettség nyilvántartásának szempontjai:

- Súlyos anyagi nehézségekhez kapcsolódó elhanyagoló nevelés, testi-lelki bántalmazás.
- Erkölcstelen családi környezet, italozó szülők, bűnöző családi helyzet.
- Egészségügyi okok: súlyos érzékszervi károsodás, súlyos, tartós betegség.

Gyermekvédelmi munkánk során kiemelt feladatunk a **cigány** családokkal való szoros együttműködés kialakítása. A szülők bevonása az óvodai nevelésbe, mindennapi életünkbe.

A rendszeres óvodalátogatás érdekében az óvodapedagógusok folyamatosan látogatják az etnikai családokat, különös tekintettel az óvodaköteles gyermekekre. Figyelem felhívással,

példaadással erősítjük a szülők felelősségét a gyermekek otthoni gondozása, nevelése iránt. A gyermekeken keresztül fejlesztjük a családi háttérrendszert.

Az óvodakötelezettség életbe lépésétől mindent elkövetünk rendszeres óvodába járásuk érdekében.

A gyermekvédelmi munka fő feladatát a prevenció, a segítségnyújtás jelenti, amelyre a humánus, a megértés, a támaszkodás, a szeretetpótlás jellemző.

Az eredményes gyermekvédelmi munkánk érdekében az egészségüggyel, a Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint az Önkormányzat Gyámügyi előadójával és Szociális Bizottságával tartjuk a kapcsolatot. Éves munkatervet készítünk.

Gyermekvédelmi felelős tevékenykedik intézményünkben. Naplót vezet a veszélyeztetett, hátrányos és etnikai kisebbséghez tartozó gyermekekről, hiszen számuk évente változik. A felelős koordinálja a csoportban dolgozó óvónők és más gyermekvédelemmel foglalkozó intézet, szolgálat együttműködő, segítő munkáját. A gyermekvédelmi felelős évente beszámol munkájáról, a vezető óvónőt tevékenységéről folyamatosan tájékoztatja. Részt vesz a Gyermekjóléti Szolgálat éves közgyűlésén, folyamatosan tartja a kapcsolatot vezetőjükkel.

Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése

Sajátos nevelési igény fogalma:

Sajátos nevelési igényű az a gyermek, aki a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság véleménye alapján:

- Testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességgel küzd.
- A megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességgel küzd.

Azoknak a kisgyermeknek az integrációját vállaljuk intézményünkben, akik:

- Szakértői Bizottság véleménye alapján integráltan nevelhető
- Galgahévízi lakos
- Mozgáskorlátozott, érzékszervi és, vagy beszéd fogyatékos, vagy enyhén értelmi fogyatékos, vagy a nevelési-oktatási folyamatban akadályozott
- Fejlesztéséhez az intézmény rendelkezik a szükséges személyi és tárgyi feltételekkel

Az integrálás lehetőségeinek további feltételei:

- || Mozgássérült gyermek képes legyen legalább segédeszköz nélkül helyváltoztatásra, segítséggel önellátásra, szobatiszta legyen, képes legyen kapcsolatteremtésre, ki tudja fejezni szükségleteit.
- || Érzékszervi, illetve beszéd fogyatékos gyermek képes legyen kapcsolatteremtésre, szobatiszta legyen, ki tudja fejezni szükségleteit.
- || Enyhén értelmi fogyatékos gyermek fejleszthető, tanítható legyen az óvodai csoportban, képes legyen kapcsolatteremtésre, szobatiszta legyen, ki tudja fejezni szükségleteit.
- || Autisztikus, pszichés fejlődési zavar miatt akadályozott gyermek alkalmas legyen a közösségi életre, ne veszélyeztesse önmagát, vagy mások testi épségét, szobatiszta legyen, szükségleteit valamilyen szinten ki tudja fejezni.

Az integráció általános elvei:

- || Az integrációt az egész nevelőtestület felvállalja.
- || A csoportjukban integrációt folytató kollégákat az egész testület támogatja, segíti.
- || Az integrálhatóság minden esetben egyéni döntést igényel, figyelembe véve az összes körülményt.
- || Az óvodapedagógusok a csoportba való beosztás előtt személyesen találkoznak a kisgyermekkel és a szülőkkel. Az óvodavezető figyelembe veszi a csoport kialakításához az óvodapedagógusok véleményét.
- || A felvétel három hónapos próbaidővel történik. A sajátos nevelési igényű gyermek befogadása, segítése nem jelenthet túlzott terhet a csoportban élő gyermekek és felnőttek számára.
- || Az integráció nem megvalósítható, ha káros hatása van a sajátos nevelési igényű gyermekekre, a csoportra, a nevelőkre.
- || Nem megvalósítható, ha nem szolgálja a gyermek fejlődését, szükségleteinek kielégítését.
- || Nem megvalósítható, ha óvodapedagógiai eszközökkel nem oldható meg a közösségi együttélés kialakítása a gyermekek között.
- || Nem megvalósítható, ha a pedagógus testi-lelki terhelése túlzott.

A befogadó szemlélet alapelvei:

- || A pedagógus nem az átlaghoz igazodik, hanem minden gyermekben az egyedi, csak rá jellemző sajátosságokhoz, hiszen minden gyermek speciális.
- || Előfordulhatnak problémák bármely gyermeknél. A problémák természetes velejárói a tanulásnak, nem kizárólag az egyénből fakadó gyengeség tünetei.
- || Minden gyermek joga a speciális megsegítés igénybevétele. Kiterjed az önismeret, a megismerési technikák, a differenciált bánásmód és az együttműködés biztosítására.
- || A gyógypedagógus komplex segítséget nyújt a befogadó intézménynek.
- || Egyéni fejlesztési terv készül minden gyermekről.

A Szakértői Bizottság szakvéleményének tartalmaznia kell:

- || Az SNI tényének megállapítását, annak okát
- || Az integrált nevelés lehetőségét.
- || Nevelési javaslatokat, fejlesztési területeket
- || Intézmény kijelölését név szerint
- || Kontroll vizsgálat időpontját (1. vizsgálat után 1 évvel)

Eredményes integrálás személyi és tárgyi szükségletei:

- || Befogadó környezet, alkalmazottak, szülők, gyermekek részéről.
- || Fogyatékoság típusának megfelelő utazó gyógypedagógus.
- || Fejlesztő eszközök
- || Integráció folytatása a település iskolájában

A sajátos igényű gyermekek óvodai integrációjának célja:

- || Közösségbe való beilleszkedés segítése (alkalmazkodó készség, akaraterő, önállóság, érzelmi élet, együttműködés fejlesztése) óvodapedagógiai eszközökkel
- || Képességeik fejlesztése (vizuális, akusztikus, taktilis, motoros és nyelvi) gyógypedagógiai eszközökkel
- || Befogadóvá váljon az intézmény lelkileg is.

Az integrációs folyamatban közreműködő partnerek és feladataik.

- || *Szakértői és Rehabilitációs Bizottság:*
Diagnosztizál, javaslatot tesz, kontroll vizsgálatot végez, folyamatosan figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, vizsgálja az intézményi feltételek meglétét.
- || *Szülő:*
Lehetősége van részt venni a gyermekével a vizsgálatokon, és terápiás foglalkozásokon. Kötelessége a gyermek fejlődése érdekében mindent megtenni.
- || *Gyógypedagógus:*
Értelmezi az SZB véleményét, elvégzi a rehabilitációt, speciális egyéni fejlesztést, javaslatokkal segíti az óvodapedagógus munkáját, közreműködik a szülővel való kapcsolattartásban.
- || *Fenntartó:*
Helyben biztosítja az integrált nevelés feltételeit, a szakértői bizottság felé adatokat szolgáltat az integrált intézményről.

- || *Óvoda:*
A sérült kisgyermek részére is biztosítja a harmonikus, elfogadó, az eredményeket értékelő környezetet. A gyermek iránti elvárásokat az állapotának súlyosságához, jellegéhez igazítja. Lehetőségét biológiai állapotához, személyiségjegyeihez igazítja.
- || *Óvodapedagógus:*
Individuális módszereket alkalmaz, szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít. Foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti. Nevelési helyzetek megoldása során alternatívákat keres. Alkalmazkodik az eltérő képességekhez, viselkedéshez. A szakemberekkel együttműködik, javaslataikat beépíti a pedagógiai folyamat.

Sikerkritérium:

- || A sajátos nevelési igényű és a kiemelt figyelmet igénylő gyermek beilleszkedik az óvodai csoportba, amely közösség húzóerőként hat rá.
- || Szívesen jár óvodába.
- || Örömmel vesz részt speciális tevékenységekben.
- || A bemeneti fejlettséghez képest kimutatható a fejlődés.
- || Gyógypedagógiai fejlesztés hatására képességei optimálisan fejlődnek.
- || A többségi gyermek és felnőtt közösség az együttélés során olyan humán értékekkel gazdagodik, mint az elfogadás, tolerancia, segítőkészség, az egészség pedig felértékelődik, mint érték.

Migráns gyermekek interkulturális nevelése

Migráns gyermek az a gyermek, aki, valamint akinek a családja nem magyar állampolgár és munkavállalás, vagy tanulás céljából tartózkodik Magyarországon, illetve menekült státuszú.

Alapelveink:

- || A migráns gyermekek a magyar gyermekekkel azonos feltételek mellett vehetik igénybe az óvodai nevelést.
- || Az emberi méltóság elismerése és tiszteletben tartása minden migráns kisgyermeket megillet.
- || Az egyéni bánásmód elvét az ő nevelésük során is érvényesítjük.
- || A bevándorló családból érkező gyermekek értékességét egyediségükben, individualitásukban keressük.

Óvónői feladatok

|| *Felkészülés a gyermek fogadására*

Az óvónő felkészülése a szülőkkel és a gyermekkel való kapcsolatfelvétellel kezdődik.

A későbbiekben a gyermek kultúrájával, vallásával, nemzetiségével kapcsolatos információkat össze kell gyűjteni, szükség szerint utána kell olvasni. Ezek az információk hozzásegítik ahhoz, hogy jobban megértse a gyermek viselkedését, meghatározhassa a pedagógiai beavatkozás lehetséges irányait. Tanácsos ezeknek az információknak egy részét a csoportban dolgozó dajkával is megismertetni.

|| *Az érkező gyermek empátiás fogadása*

A migráns gyermek kezdeti viselkedését meghatározza aktuális érzelmi beállítódása, és előzetes szocializációs tapasztalatai.

Az óvodapedagógusnak fontos feladata a gyermek érzelmi biztonságának megteremtése. A más kultúrákról, vallásról, bőrszínről, etnikai különbségekről szóló, életkornak megfelelő ismeretek bemutatása apró lépésekben, a gyermekek érdeklődési körét játék – mese – vers – tánc - zene figyelembe véve valósítható meg.

Sikerkritériumok:

- || A gyermek szívesen jár az óvodába
- || A gyermekcsoport egyenrangú tagjának érzi magát
- || Szívesen játszik társaival és a csoporttársak is keresik a társaságát

7. AZ ÓVODÁBA ÉS AZ ISKOLÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI

7.1. AZ ÓVODÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI

Az óvoda 3 éves kortól az iskolába járáshoz szükséges fejlettség eléréséig, legfeljebb 7 éves korig nevelő intézmény.

Az óvodába a gyermekek előjegyzés / beiratkozás alapján kerülnek. A gyermekek előjegyzése minden év május harmadik hetében történik, a községben elhelyezett hirdetményekben, illetve a faluújságban feltüntetett időpontban. A beíratáskor a szülő a gyermekkel együtt hozza a gyermekének személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá a szülői személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolványát (Rendelet 20.§ (3)). Nem magyar állampolgár kiskorú óvodai beíratásánál a szülőnek igazolnia kell azt is, hogy milyen jogcímen tartózkodik a gyermek Magyarország területén. (Nkt. 92.§). A felvételhez a szülő saját kezűleg felvételi kérelmi nyomtatványt tölt ki, melyet aláírásával igazol.

Az óvodavezető legkésőbb július 1-ig írásban értesíti a szülőt, hogy gyermeke felvételt nyert, illetve elutasítva lett kérelme.

Új gyermekek fogadása: szeptember 1-től.

A gyermekek óvodába járása beszoktatásukkal kezdődik, melynek módja az óvodapedagógusok és a szülők megbeszélése alapján történik a gyermekek fejlettségének megfelelően, és a gyermekek érdekeinek figyelembe vételével.

Az óvodai felvétel folyamatos. Az újonnan felvett gyermek attól a naptól kezdhet óvodába járni, amikor betöltötte a harmadik életévét, vagy - ha idősebb korban kezdi az óvodát - a nevelési év kezdő napjától, szeptember 1-től. Az óvodalátogatás megkezdéséhez orvosi igazolás szükséges.

A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény 8 § 1. bekezdése értelmében az óvoda a gyermek 3 éves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik (20/2012.(VIII.31.) EMMI Rendelet -12§(1.).

A Nkt. 49.§ (1) bekezdése értelmében **az óvodába a gyermek 3. életévének betöltése után vehető fel.** Az óvoda felveheti azt a körzetében lakó gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a körzetében lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező 3 éves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. Nkt. 8.§ (1)

A szülő gyermeke óvodai felvételét bármikor kérheti. A jelentkező gyermek felvétele, fogadása az óvodai nevelési évben –amennyiben azt a férőhelyek száma lehetővé teszi- folyamatosan történik.

A napi 4 órában óvodai nevelésre kötelezett gyermek szülője, amennyiben a gyermeke az óvodai kötelezettségét külföldön teljesíti, köteles arról a beiratkozás idejének utolsó határnapját követő 15 napon belül írásban értesíteni a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt. (Rendelet 20.§(2).

Az óvoda az újonnan beköltöző, óvodai nevelésre kötelezett gyermekeket felveszi / átveszi.

A gyermek – ha a törvény másképpen nem rendelkezik – ötödik életévének betöltésétől kezdve az óvodai nevelés keretében folyó iskolai életmódra felkészítő foglalkozásokon köteles részt venni.

Óvodába lépéshez szükséges iratok:

- Orvosi igazolás arról, hogy a gyermek egészséges, közösségbe mehet.
- Egyéb igazolásokról másolatok csatolása.

Az óvodai felvétel gyakorlata:

Az óvodai felvételt az óvoda vezetője dönt. A férőhelyek száma valamennyi gyermek felvételét lehetővé teszi.

7.2.AZ ISKOLAÉRETTSÉG KRITÉRIUMAI

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolai életre való felkészültségnek, a sikeres iskolai munkának testi, lelki és szociális kritériumai vannak.

Testi fejlettség terén:

- ☐ Eljut az első alakváltozáshoz, teste arányosan fejlett, teherbíró, a fogváltás megkezdődik.
- ☐ Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb, finommozgásra képes.
- ☐ Mozgását, viselkedését, testi szükségleteit szándékosan képes irányítani.

Lelki fejlettség terén:

- ☐ Nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre.
- ☐ A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik, különösen a téri, a vizuális és az akusztikus észlelés, térbeli tájékozottság, testséma.
- ☐ Megjelenik a szándékos bevézés, felidézés, megnő a megőrzés időtartama.
- ☐ Megjelenik a szándékos figyelem.

Szociális érettség terén:

- ☐ Kedvező iskolai légkörben készen áll a gyermek az iskolai életre, képes fokozatosan kialakuló együttműködésre, kapcsolatteremtésre a felnőttekkel, társaikkal.
- ☐ Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és a környezetéről
- ☐ Óvodánkban a rugalmas beiskolázást alkalmazzuk, nem életkor, hanem fejlettség szerint.
- ☐ Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni.

Az iskolai beíratáshoz szükséges dokumentumok:

- ☐ óvodai szakvélemény
- ☐ szülő személyi igazolványa
- ☐ a gyermek Társadalombiztosítási Igazolványa

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. Törvénynek a tankötelezettségről szóló 6-7. §. értelmében a tankötelezettség kezdetén minden gyermeket iskolába kell beíratni.

Óvodánk dolgozóinak munkaköri leírását, A **Szervezeti és Működési Szabályzatunk** tartalmazza.

Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének ellenőrzése, értékelése:

A program sikerkritériumát „a fejlődés várható eredménye óvodáskor végére” címmel kiemelt programelem tartalmazza. Ehhez viszonyítva ellenőrizhető, elemezhető, értékelhető a gyermekek fejlettségi szintje.

A programban meghatározott fejlődés és fejlesztés jellemzőit teljes mértékben nem lehet és nem is kell teljesíteni.

Minden esetben itt az óvodában a testület tagjai határozzák meg – a gyermekek képességeinek, szociokulturális körülményeinek ismeretében –, hogy egy-egy csoport esetében hány százalékos teljesítményt fogadunk el, sikeres, fejlesztő munkának.

A programhoz a következő szakmai dokumentumokat készítjük el, melyek segítik az ellenőrzést, elemzést, értékelést.

8. ÓVODÁNK ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

8.1.SZAKMAI DOKUMENTUMOK

A vezető óvónő pedagógiai, működési munkaterve

Tervezési időkerete: 1 év Ez a dokumentum hidat képez a program és az óvónők gyermekcsoportra elkészített terve között.

A gyermekcsoportok nevelési-tevékenységi terve:

<i>Tervezési időkerete</i>	
Nevelési terv	havi
Nevelési terv elemzése, értékelése	havi
Tevékenységi terv	havi
Eredmény terv	havi

Az egyéni fejlődés-fejlesztés dokumentuma:

Fábián Katalin által összeállított 3 – 7 éves gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentumok alapján végezzük a mérést és fejlesztést.

Tervezési időkeret	folyamatos
--------------------	------------

Tartalmazza:

- || gyermekek anamnézisét,
- || az óvónők megfigyeléseit,
- || a gyermekek képességszintjeit, és a fejlesztési elképzeléseket,
- || a folyamatosan vezetett dokumentumok a pedagógusok munkáját

segítik. Az óvónők elsősorban önmagukat ellenőrzik, és saját munkájukat értékelik.

Valamennyi problémás nevelési helyzetben az együtt dolgozó óvónők közösen elemzik a történeteket.

Munkájukat ugyanakkor jogosan ellenőrzik és értékelik a szülők, az óvoda vezetője, a szakértő, melyről előre tudnak az ellenőrzött személyek.

8.2.ÓVODAPEDAGÓGUSOK, TECHNIKAI, DOLGOZÓKELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

Az óvodavezető és a helyettes az ellenőrzési ütemterv illetve írásban rögzített munkamegosztás alapján a pedagógiai munka eredményessége és az intézmény zavartalan. Az ellenőrzési ütemtervet ismerjük, amit részletesen éves munkatervünk tartalmaz.

Az ellenőrzés kiterjed:

- ☐ A munkakörrel kapcsolatos feladatok elvégzésének módjára, minőségére.
- ☐ A munkafegyelemmel összefüggő kérdésekre.

Az ellenőrzés fajtái:

- ☐ A tervszerű, előre megbeszélt szempontok szerint.
- ☐ Spontán, alkalomszerűen.
- ☐ A problémák feltárása, megoldása érdekében.
- ☐ A napi felkészültség felmérésének érdekében.

Az ellenőrzés tapasztalatait értékeljük, az érintettekkel közösen megbeszéljük.

8.3. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELLENŐRZÉSE, VIZSGÁLATA

A program ellenőrzését bevezetése után évenként tervezzük. Az eredményeket „A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére” című fejlettségi szint alapján vizsgáljuk meg. 3-4 év után az átfogó vizsgálat a kimenet - orientális értékelést célozza.

Elemezzük:

- ☐ A gyermek az „egészséges életmód alakítása” terén elért fejlettségi szintjeit.
- ☐ Az érzelmi és szocializáció terén elért fejlettségi eredményeit.
- ☐ A gyermekek játékára jellemző fejlettség szintjeit.
- ☐ A gyermekek mesélése, éneklése, rajzolása, környezet és néphagyomány ismerete, matematikája, mozgása, munkavégzése terén eltérő fejlettségi szintjeit, a programban megfogalmazott, kitűzött célok, feladatok tükrében.

Óvodánkban az óvodavezető, a vezető-helyettes az óvoda dokumentum elemzését, a nevelő munka feltételének vizsgálatát, a nevelő-fejlesztő munka értékelését munkamegosztás alapján végzik. A közvetlen beszélgetések, hospitálások, az óvónők önellenőrző, önelemző értékelései, a havi közös szakmai beszélgetések és a szülők visszajelzései mindezt segítik.

9. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉS

Óvodánk Pedagógiai Programjának bevezetése **2013. szeptember 1-**

jétől. Az óvoda dolgozói a program alapján végzik munkájukat.

A Pedagógiai Program átdolgozása, módosítása az Óvodai Nevelés Alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII.17.)Korm. rendeletet a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV.törvény 94.§ (4)bekezdés a)pontjában kapott felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 15.cikk (1) bekezdésében foglalt feladatkörében eljárva a Kormány módosította. Ez a rendelet 2018 szeptember 1-én lép életbe.

A Pedagógiai Program az aktuális törvényi változások szerint hatályba lép:
2024.01.01.

10.LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Pedagógiai Programot az igazgató és a nevelőtestületi elkészítette, elfogadta:

.....

.....

intézményvezető

a nevelőtestület nevében

Dátum:.....

A Pedagógiai Programot a Fenntartó elfogadta:

.....

..... A fenntartó képviselőjében

Ph

Dátum:.....

Hatályos: Érvényes: A kihirdetés napjától visszavonásig

